

Nordlándda boazodoallohálldahus
Báatsoe-burriej reereme Nordlaantesne
Reindrifftsforvaltningen Nordland

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

200803490 - 56
201300139 - 44
201208139 - 63
201208141 - 62
201208143 - 58
200904143 - 49
201003339 - 61
201208149 - 53
312
KSK/

Din çuj./Deres ref.:

Min çuj./Vår ref.:
2013/2398 / 22378/2013/ SKB/ 482

Dáhton/Dato:
13.12.2013

Søknader om bygging av 8 kraftverk i Fauske kommune.

Vedlagt er møtebok for Områdestyret i Nordlands behandling av overnevnte sak:

Saksprotokoll i Områdestyret for Nordland - 13.12.2013

Behandling:

Saken er fremsatt av Settereindrifftsagronom Kjell Kippe ved Reindrifftsforvaltningen Nord-Trøndelag, da reindrifftsagronomen i Nordland er inhabil i saken.

Tom Vidar Karlsen foreslo:

Innstilling vedtas med følgende endring:

Det fremmes ikke innsigelse mot Laksåga kraftverk. Det forutsettes gode avbøtende tiltak.

Forslaget ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer som ble avgitt for innstillingen,

Vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Oterelva kraftverk** med følgende begrunnelse:

Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei for rein og vil dermed være i strid med Reindrifftslovens § 22. To svenske samebyer har beiterett i influensområdet og tiltaket vil kunne bidra til å forårsake sammenblanding av ulike reinflokker. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk** med følgende begrunnelse:

Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei og mulig også oppsamlingsplass for rein. Jf. Reindrifftslovens § 22. Deler av influensområdet er tidlig vårbeite/kalvingsland for rein. På grunn av reinens sårbarhet på denne årstiden er dette også definert som særverdiområder for reindrift. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

På grunn av den verdi som influensområdene har som reinbeiteområder og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen m/sidedaler som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Områdestyret i Nordland at det gis konsesjon til **Laksåga kraftverk, Granheibekken kraftverk, Valffarjohka kraftverk, Galmbejohka kraftverk og Tverråmo kraftverk.**

Det forutsettes gode avbøtende tiltak. Dersom noen av disse tiltakene mot fraråding får konsesjon må man sikre at det settes vilkår om følgende avbøtende tiltak:

- Alle rørgater skal legges under bakkenivå.
- Alle områder som representerer fare for rein på beite og/eller reindrifftsutøvere i arbeid må sikres med inngjerding eller på annen måte.
- Bygging av adkomstveier må i størst mulig grad unngås.
- I den grad bygging av adkomstveier er nødvendig må disse i størst mulig grad tilbakeføres.
- Permanente adkomstveier må stenges for allmenn ferdsel utover allemannsretten med låst bom.
- Anleggsfaser og kommende vedlikeholdsarbeider må avklares med de berørte reinbeitedistrikt/samebyer.
- Det må stilles vilkår om at tiltakshaver oppretter rutiner for sesongmessig dialog med berørte reinbeitedistrikt/samebyer.

Vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Med hilsen

Ing-Lill Pavall
Reindrifftsagronom

Sylvi Katrin Brandsæther
Rådgiver

Kopi til:

Balvatn reinbeitedistrikt v/Per Olof Blind	Ørnflogveien 17	8230	Sulitjelma
Duokta rbd v/Mats Pavall	Holtan	8219	FAUSKE
Tuorpon sameby v/Nils Petter Pavval	Tárrájaur 1075	96299	Jokkmokk

Luokta-Mávas sameby v/Lars Anders Baer	Box 200	96225	Jokkmokk
Fylkesmannen i Nordland	Statens hus i Moloveien 10	8002	Bodø
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
Sametinget	Avjovargeaidnu 50	9730	Karasjok
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske

Vedlegg:

Møtebok for sak 31/13 Områdestyret i Nordland

Prosjektnavn	Tiltakshaver	Årlig middelproduksjon
Laksåga kraftverk	Fjellkraft AS	24,7 GWh/år
Oterelva kraftverk	Suliskraft AS	6,2 GWh/år
Kvannelva/Littj Tverråga kraftverk	Småkraft AS	15 GWh/år
Granheibekken kraftverk	Suliskraft AS	2,7 GWh/år
Valffarjohka kraftverk	Suliskraft AS	3,9 GWh/år
Galbmejohka kraftverk	Suliskraft AS	18,3 GWh/år
Tverråmo kraftverk	Blåfall AS	9,4 GWh/år
Sjønståfossen kraftverk	Nord-Norsk Småkraft	7,3 GWh/år

Reindriften i tiltaksområdet:

De omsøkte tiltakene vil i første rekke berøre Balvatn reinbeitedistrikt. Balvatn er et relativt lite distrikt på 1932 km² på norsk side av grensen. I tillegg bruker distriktet beiteområder i Mavas-Radtja området på svensk side. Balvatn reinbeitedistrikt har 2 siidaandelshavere med til sammen et øvre fastsatt reintall på 1000 dyr i vårflokk.

Nordgrensen for Balvatn reinbeitedistrikt følger Laksåga fra Blåmannsisen og videre ned Sulisdalen til Finneid og utløpet i Skjerstadfjorden. I vest går grensen inn Saltdalsfjorden og følger E6 til Storjord. Videre går sørgrensen langs Junkerdalselva/riksvei 77 til Graddis.

Som det framkommer av oversiktskartet på forrige side er tiltaksområdet preget av eksisterende kraftutbygging. I tillegg til dette kommer at Sulitjelma har hatt utstrakt bergverksindustri med gruver i flere fjellområder. Anleggsveien som er kommet som følge av den nevnte aktiviteten har på en effektiv måte lagt til rette for utstrakt hyttebygging og bruk av områdene til rekreasjon og ulike former for sport- og friluftslivsaktivitet. Dessverre er det slik at gode lokaliteter for hyttebygging ofte sammenfaller med hva som er lune, fine og topografisk varierte beitelokaliteter for rein. I tillegg til selve arealbeslaget av beiteområder vil den største negative effekten av fritidsbebyggelse for reindriften være den forstyrrelse som fritidsbebyggelsen genererer både gjennom ferdsel, motorisert transport mv. Balvatn reinbeitedistrikt har en svært høy konsentrasjon av fritidsbebyggelse og dette er også noe som utgjør en forringelse av beiteområdene og en belastning for driften.

Det er viktig å se de overnevnte forhold i sammenheng med nye søknader.

Andre berørte reindriftsinteresser i de omsøkte sakene er:

Duokta reinbeitedistrikt: Laksåga kraftverk ligger i grensen mellom Duokta og Balvatnet reinbeitedistrikter.

Tuorpons og Luokta-Mavas samebyer: Oterelva kraftverk ligger i et område (Sálla) hvor to svenske samebyer har beiterett på sommeren.

Vurderingsgrunnlaget:

I henhold til Konsekvensutredningsforskriften skal konsekvenser for samisk natur- og kulturgrunnlag vurderes i plan og inngrepsaker av et visst omfang. Isolert sett har ingen av de omsøkte tiltakene et stort nok produksjonsvolum til at de omfattes av KU-forskriftens oppfangskriterier. Som følge av dette er alle søknadene mangelfulle når det gjelder utredninger og vurderinger av konsekvenser for reindrift. Det samme gjelder også verdisetting av de ulike influensområdene. Den reindriftemessige verdien av et område er ikke bare avhengig av

områdets bruk isolert sett, men må sees i forhold til lignende tilgjengelig beite, beitemønster gjennom året, andre faktorer som f.eks. rovvilt, klimaendringer mv. Da utredningsarbeidet for alle søknadene er svært mangelfullt og mange av tiltakshavernes konklusjoner på dette området er direkte feil, vil det bli svært viktig i konsesjonsbehandlingen å vurdere den samlede belastning for reindriften.

I KU-forskriftens kravrammer heter det:

«Når flere utbyggingstiltak i et område samlet kan få vesentlige virkninger skal tiltakets kumulative karakter i forhold til andre gjennomførte og planlagte tiltak i utbyggingstiltakets influensområde vurderes. Der hvor reindriftsinteressene blir berørt skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistrikt vurderes.»

Med den nye Plan- og bygningsloven og Naturmangfoldloven som kom i 2009 har man befestet forvaltningsprinsipper som krever at ressursgrunnlaget får en bærekraftig forvaltning til gode også for kommende generasjoner.

De samme prinsipper finner vi igjen i Reindriftsloven hvor det blant annet heter at det skal legges til rette for økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift. I tillegg til lovens formålsparagraf vil det i forhold til inngrep som her omsøkt i første rekke være bestemmelsene i kapittel 3 som kommer til anvendelse for ivaretagelse av reindriftsretten.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 5-4 kan berørt statlig og regionalt organ fremme innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel og reguleringsplan i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde.

Områdestyrene er i Instruks av 5. januar 2009 gitt av Landbruks- og matdepartementet gitt en rekke forvalterfunksjoner for å bidra til at myndighetene når de overordnede mål for reindriftpolitikken som er fastsatt av Stortinget. Herunder gjelder: Bidra til at reindriftnæringen utvikles mot de mål som framgår i Reindriftslovens § 1, samt gi uttalelser og være innsigelsesmyndighet etter Plan- og bygningsloven.

I Reindriftslovens § 1 heter det blant annet: *«Loven skal bidra til sikring av reindriftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindriften viktigste ressursgrunnlag».*

Reindriftslovens bestemmelser om sikring av reindriftsarealene følger av Grunnlovens § 110a og internasjonale regler som forplikter både kommunale, regionale og statlige myndigheter til å gjøre hensynet til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv til gjenstand for særskilt behandling og vurdering i samfunnsplanleggingen generelt, og i arealplanleggingen spesielt. Dette gjelder i samtlige kommuner og regioner hvor det utøves samisk reindrift. Dette underbygges av Plan- og bygningslovens § 3-1 c som lovfester at alle planer innenfor rammene av lovens formålsparagraf **skal** sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.

Når Reindriftsforvaltningens vurderer fremsatte planer og enkelt søknader, er det i første rekke tiltakets effekt på reindriftenes særverdiområder som avgjør om det foreslås innsigelse mot et tiltak.

Særverdiområder innen reindriften er arealer som har en særlig viktig funksjon, har høy beiteverdi eller er områder som reinen bruker i tidsrom hvor den er særlig sårbar for forstyrrelser. Eksempel på særverdiområder er trekk- og flyttleier, kalvingsområder, oppsamlingsområder, område for reindriftsanlegg, minimumsbeiter, luftingsområder,

parringsområder og enkelte vinterbeiteområder. Den totale effekten for reindriften i et reinbeitedistrikt kan også være grunnlag for innsigelse mot et enkelt tiltak.

Kort beskrivelse av tiltakene med Reindriftsforvaltningens vurdering:

I saksframlegget beskrives tiltakene svært kortfattet. For nærmere informasjon om det enkelte tiltak linkes til NVE's nettside www.nve.no hvor søknader med alle vedlegg kan leses i sin helhet.

På grunn av at denne saken omfatter så mange søknader har vi, i stedet for å sette inn kart og bilder i saksframlegget, valgt å lage et vedlegg hvor alle kart og annet er samlet.

Oterelva kraftverk: <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6943&type=11>

Regulering: Vannspeilet heves med 2 m. i Otervatn
Inntak: Betongterskel 2,5 m. høy og 12 m. lang
Vannvei: 400 m. boret hull med rørforing går over i nedgravd rør fram til kraftstasjonen.
Kraftstasjon: I dagen på kote 713. Ca 80 m2.
Veier: Ny vei fram til kraftstasjonen langs Lomivatn med bru like vest for Lomihytta.
Transport til dam og inntak vil foregå med helikopter.
Masser: Benyttes til veibyggingen og riggområder. Overskuddsmasser deponeres i Låmivatn.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Det omsøkte tiltaket vil bli liggende midt inne i en viktig flyttlei som går mellom Låmivatn og fjellet. I tillegg til at både kraftstasjon og anleggsvei vil komme som fysiske inngrep i flyttleia også i driftsfasen vil forstyrrelser i anleggsfasen og i kommende vedlikeholdsfasen føre til at flyttleia som følge av forstyrrende aktivitet i praksis vil være stengt.

Dette vil være i strid med Reindriftslovens § 22 hvor det heter:

«Reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive å forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgang til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier. Med til flyttlei regnes også faste inn- og avlastningsplasser for transport av reinen.

Reindriften flyttleier må ikke stenges, men Kongen kan samtykke i omlegging av flyttlei og i åpning av nye flyttleier når berettigede interesser gir grunn til det. Eventuell skade som følge av omlegging av flyttlei eller åpning av ny flyttlei erstattes etter skjønn ved jordskifteretten, hvis enighet ikke oppnås. Kongen kan bestemme at også fastleggingen i detalj av den nye flyttleien skal overlates til skjønn.»

Oterelva kraftverk vil berøre beiteområder som også anvendes av de to svenske samebyene Tuorpons og Luokta-Mavas. I slike grenseområder mellom ulike flokker er det svært uheldig med forstyrrende aktivitet. Risiko for sammenblandinger av flokkene blir da betydelig større, samt at det vil kunne bli svært vanskelig å drive tilbake flokker som er kommet på feil områder når de naturlige flyttpassene er stengt. Dette er både arbeidskrevende og kostnadskrevende for de berørte utøverne. I enkelte sammenhenger har man også sett at denne typen situasjoner kan bli konfliktskapende.

De svenske samebyenes beiterett er hjemlet i Reinbeiteoven av 1972. Det arbeides nå med en konvensjon mellom Norge og Sverige om grenseoverskridende reindrift. I konvensjonsforslaget heter det i artikkel 4:

«Nasjonal myndighet i et av landene, som overveier om et tiltak skal tillates i et område som i forhold til denne konvensjon kan benyttes for grenseoverskridende reindrift, skal i sin vurdering se til at området så langt mulig beskyttes mot tiltak som vesentlig kan vankeliggjøre reindriften i området.

Om et slikt tiltak likevel tillates, skal landet se til at behovet for reinbeite sikres eller, dersom dette ikke er mulig, svare økonomisk erstatning i henhold til nasjonal rett.»

Den tredje faktor som Reindriftsforvaltningen legger til grunn i sin vurdering av dette tiltaket er at det er et tiltak som befinner seg i yttergrensen av det som pr. i dag er inngrepspregede arealer for Balvatn reinbeitedistrikt. For å unngå ytterligere «oppspisning» av uforstyrrede områder er det viktig at nye inngrep i størst mulig grad blir lagt til de områder som allerede er sterkt forringet, jf tidligere drøfting av samlet belastning for reindriften.

På bakgrunn av overstående vurdering vil Reindriftsforvaltningen fremme forslag til Områdestyret i Nordland om at de vedtar å fremme innsigelse mot Oterelva kraftverk.

Lakså kraftverk <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=5508&type=11>

- Overføring: Fra Stortverråga med 1 m. høy terskel og vannvei gjennom 300 m. lang mikrotunell.
- Inntak: 2 m. høy og 25 m. lang terskel ved utløpet av Nedrevatnet. Regulering på 172 – 171 moh er noe mindre enn naturlig vannstandsending.
- Vannvei: 400 m. lang mikrotunell fra Nedrevatn. Videre et 2150 m. langt nedgravd rør med diameter 180-200 cm langs veien. Noe sprengning må påregnes.
- Kraftstasjon: Ca 15 m² oppført på kote 35. Total riggtomt på ca 1000 m².
- Adkomst: Via båt til Lakså samt eksisterende vei inn Norddalen. Ny vei på ca 200 m. til kraftstasjonen og ny vei på ca 100 m. til inntakskummen.
- Deponier: Eventuelle overskuddsmasser deponeres i Nedrevatn.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Det omsøkte tiltaket ligger i grenseområdet mellom Balvatn reinbeitedistrikt i sør og Duokta reinbeitedistrikt i nord. Selve inngrepene ligger innenfor Duoktas grenser. I utgangspunktet er det svært uheldig med inngrep og forstyrrende aktivitet i slike grenseområder mellom ulike reinflokker. Forstyrrelsene kan føre til sammenblanding av flokkene og det kan videre føre til at det blir vanskelig å drive tilbake rein som er kommet inn i feil områder.

Når det gjelder vurdering av samlet belastning for reindriften må man her gjøre vurderinger for begge distriktene. Når det gjelder Balvatn reinbeitedistrikt er Norddalsområdet et av de områder som fortsatt har begrenset aktivitet fra fritidsboliger og kraftutbygging. Området er et godt sommerbeiteområde for Balvatn med beite i ller og dalganger og gode luftingsområder opp mot toppene og isen. Slike uforstyrrede trivselsområder finnes det ikke mange igjen av Balvatn reinbeitedistrikt.

For Duokta reinbeitedistrikt utgjør Norddalsområde sørlig yttergrense av deres østlige vinterbeiteområde. Vinterbeite er minimumsbeite for Doukta reinbeitedistrikt og en forringelse av vinterbeiter vil virke direkte negativt inn på distriktets produksjonspotensial. Duokta reinbeitedistrikt har for øvrig allerede svært stor belastning på sine østlige områder som følge av kraftutbygging. I tillegg til etablerte kraftverk i Siso, Løyta og Røyrvatn, er det også gitt konsesjon til Fagerbakken og Veiski kraftverk. Også for Duokta reinbeitedistrikt er samlet belastning av inngrep og forstyrrelser i disse beiteområdene nå stor.

Vedlagt saksframlegget er en beskrivelse av Duoktas vinterbeitebruk skrevet av distriktets leder Mats Pavall.

På bakgrunn av overstående vurdering vil Reindriftsforvaltningen fremme forslag til Områdestyret i Nordland om at de vedtar å fremme innsigelse mot Laksåga kraftverk.

Kvannelva/Littj Tverråga kraftverk

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=5817&type=11>

- Overføring: Littj Tverråga og en mindre bekk overføres til Kvannelva. Dette er planlagt med 3 x 15-20 m. betongterskel i inntak og nedgravd overføringsrør 1850 m / 60 cm i diameter.
- Inntak: På kote 570 lages en betongdam som er 3 – 4 m. høy og ca 20 m. lang. Inn til sperredammen ledes Kvannelvas sydlige løp gjennom en utsprengt kanal på ca 25 meter.
- Vannvei: Rør i dagen på nordsiden av elveløpet. Diameter er økende nedstrøms fra 50 – 70 cm.
- Kraftstasjon: I dagen på kote 80. Arealbruk ca 70 m².
- Veier: 800 m. ny adkomstvei fra Stormo til kraftstasjonen.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Tiltaksområdet ligger i et område som har lite inngrep og forstyrrelser fra tidligere. Områdene er brukt som reinbeite gjennom flere årstider. Som særverdi for reindriften er det flere faktorer som må nevnes. Sørvest om tiltaket går flyttlei mellom Sjønståfjellet og Tverråfjellet. Denne henger sammen med oppsamlingsplass for rein i Tverråfjellet. Balvatn reinbeitedistrikt har også ei driftshytte i samme område. Flyttleia ligger helt inntil det planlagte tiltaket og i anleggsfasen og og seinere i forbindelse med vedlikeholdsarbeider vil forstyrrelser som dette genererer være et effektivt stengsel av flyttleia. Stenging av flyttlei vil etter Reindriftslovens § 22 være lovstridig.

Deler av Tverråfjellet utgjør tidlige vårbeiter for rein, og er således også i enkelte år og/eller for deler av flokken anvendt som kalvingsland. I denne tid av året er reinen svært sårbar for forstyrrelser.

Reindriftsforvaltningen er prinsipielt kritisk til vannkraftprosjekter som planlegges med rør i dagen. Disse rørgatene er effektive vandringshindre for rein, og selv om de ikke ligger direkte inne i trekk- og flyttleier vil de bidra sterkt til å forringe reinens beitetilgang og naturlige beitemønster.

Kvannelva ligger som nevnt i et område uten inngrep og forstyrrelser fra tidligere. Dette vil for Balvatn reinbeitedistrikt tilsi at området har stor verdi siden trykket mot beiteområdene i det øvrige er svært stort i dette distriktet.

På bakgrunn av de overnevnte vurderinger vil Reindriftsforvaltningen fremme innstilling om at Områdestyret i Nordland fatter vedtak om å fremme innsigelse mot Kvannelva/Littj Tverrelva kraftverk.

Granheibekken kraftverk <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6944&type=11>

Inntak: På kote 350 med terskel som er 4 m. høy og 16 m. lang.
Vannvei: 1500 m. nedgravd rør. 50-60 cm/diameter.
Noe sprengning må påregnes i nedre del.
Kraftstasjon: I dagen på kote 130 (Langvatn ligger på kote 128) Grunnflate på ca 70 m².
Vei: Permanent adkomstvei fra Fagerlia til kraftstasjonen etter tidligere anlagt kjerrevei. Permanent ATV-vei til inntaket som følger rørgatetraseen.
Deponi: Overskuddsmasser deponeres i riggområdet vest for kraftstasjonen.

Reindriftsforvaltningens vurderinger.

Området brukes av reindriften primært vår og høst. Området har ingen fritidsbebyggelser og det er dermed god beitero for rein her. Området har myr- og skogsbeiter av svært god kvalitet.

På grunn av den verdi som influensområdet har som reinbeiteområde og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Reindriftsforvaltningen at det gis konsesjon til Granheibekken kraftverk.

Valffarjohka kraftverk <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6945&type=11>

Inntak: På kote 370 anlegges terskel som er 2,5 m høy og 15 m. bred.
Vannvei: Rør legges nedgravd eller i sprengt grøft. Rør diameter 60 cm. Øverste del av vannveien (ca 30 m) bores i berg. På kote 185 krysser vannveien elveløpet ved at røret støpes inn i elveterskel.
Kraftstasjon: Restaurering av gamle Fagerli kraftstasjon fra 1893. Samarbeid med Salten museum.
Veier: Vei til kraftstasjonen finnes allerede. Vei til påhugg for borehull legges langs vestsiden av rørgata. Videre opp til inntaket skal det være veiløst.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Influensområdet er helårsbeite med sommerbeite i de høyeste områdene. Relativt uforstyrret område uten hytter. Området er vestvendt og blir tidlig bart for snø. Trekklei for rein går på tvers av rørgata.

På grunn av den verdi som influensområdet har som reinbeiteområde og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen som følge av arealinngrep

og forstyrrelser fraråder Reindriftsforvaltningen at det gis konsesjon til Valffarjohka kraftverk.

Galmbejohka kraftverk

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6130&type=11>

- Inntak: På kote 630 anlegges terskel ca 3 m. høy og ca 20 m. lang. Fra inntaksbassenget leder en 5 m. lang dykket kanal som møter boresjakten.
- Vannvei: Kombinasjon av boret sjakt og nedgravd rør. Sjakt øverst (ca 400 m.) og rør nederst (ca 100 m.). Noe sprenging må påregnes.
- Kraftstasjon: I dagen men gravet inn i terrenget. Anlegges på kote 137 med en tomt på 100 m².
- Veier: Permanent adkomstvei anlegges fram til kraftstasjonen med 2 nye bruer over elveløpene. Veier blir ca 300 m. lang. I tillegg ca 100 m. lang midlertidig vei fram til tunellpåhugget. Denne veien følger rørtraseen. Ingen vei videre opp til inntaket.

Reindriftsforvaltningens vurdering.

Influensområdet har relativt lite av annen forstyrrende aktivitet. Området brukes primært som vår- og høstbeite med svært gode sommerbeiter i fjellet ovenfor. Gode lavforekomster.

På grunn av den verdi som influensområdet har som reinbeiteområde og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Reindriftsforvaltningen at det gis konsesjon til Galmbejohka kraftverk.

Tverråmo kraftverk

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=7037&type=11>

- Inntak: På kote 400 anlegges terskel som er 2-3 m. høy og ca 25 m. lang.
- Vannvei: Ca 1200 m. langt rør med diameter på 100 cm legges nedgravd i grøft.
- Kraftstasjon: Nordvest for elva på kote 220 med tomt på ca 90 m².
- Veier: 1400 m. forlengelse av eksisterende vei inn til kraftstasjonen.
1500 m. midlertidig anleggsvei mellom stasjon og inntak som følger rørtrase.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Influensområdet er av reindriften primært brukt som vår- og høstbeiter. Tiltaket vil bli liggende i nærhet til flyttlei og til oppsamlingplass for rein i Skoffeldalen.

På grunn av den verdi som influensområdet har som reinbeiteområde og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Reindriftsforvaltningen at det gis konsesjon til Galmbejohka kraftverk.

Sjønståfossen kraftverk

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6947&type=11>

Tiltaket er ikke nærmere beskrevet da det ikke vil berøre reindriftsinteressene. Reindriftsforvaltningen har ingen særskilte merknader til tiltaket.

Forslag til vedtak:

Saken er fremsatt av Settereindriftsagronom Kjell Kippe ved Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag, da reindriftsagronomen i Nordland er inhabil i saken.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Oterelva kraftverk** med følgende begrunnelse: Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei for rein og vil dermed være i strid med Reindriftslovens § 22. To svenske samebyer har beiterett i influensområdet og tiltaket vil kunne bidra til å forårsake sammenblanding av ulike reinflokker. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Laksåga kraftverk** med følgende begrunnelse: Tiltaket vil kunne bidra til å forårsake sammenblanding av ulike reinflokker. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktene Balvatn og Duokta uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges. Tiltaket vil kunne påvirke den østlige vinterbeitebruken i Duokta reinbeitedistrikt. Vinterbeite er knapphetsfaktor i dette distriktet og alle inngrep som forringer vinterbeite vil dermed direkte påvirke distriktets produksjonspotensial. Innsigelsen er også begrunnet med den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk** med følgende begrunnelse: Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei og mulig også oppsamlingsplass for rein. Jf. Reindriftslovens § 22. Deler av influensområdet er tidlig vårbeite/kalvingsland for rein. På grunn av reinens sårbarhet på denne årstiden er dette også definert som særverdiområder for reindrift. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

På grunn av den verdi som influensområdene har som reinbeiteområder og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen m/sidedaler som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Områdestyret i Nordland at det gis konsesjon til **Granheibekken kraftverk, Valffarjohka kraftverk, Galmbejohka kraftverk og Tverråmo kraftverk.**

Dersom noen av disse tiltakene mot fraråding får konsesjon må man sikre at det settes vilkår om følgende avbøtende tiltak.

- Alle rørgater skal legges under bakkenivå.

- Alle områder som representerer fare for rein på beite og/eller reindriftsutøvere i arbeid må sikres med inngjerding eller på annen måte.
- Bygging av adkomstveier må i størst mulig grad unngås.
- I den grad bygging av adkomstveier er nødvendig må disse i størst mulig grad tilbakeføres.
- Permanente adkomstveien må stenges for allmenn ferdsel utover allemannsretten med låst bom.
- Anleggsfaser og kommende vedlikeholdsarbeider må avklares med de berørte reinbeitedistrikt/samebyer.
- Det må stilles vilkår om at tiltakshaver oppretter rutiner for sesongmessig dialog med berørte reinbeitedistrikt/samebyer.

Saksprotokoll i Områdestyret for Nordland - 13.12.2013

Behandling:

Saken er fremsatt av Settereindriftsagronom Kjell Kippe ved Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag, da reindriftsagronomen i Nordland er inhabil i saken.

Tom Vidar Karlsen foreslo:

Innstilling vedtas med følgende endring:

Det fremmes ikke innsigelse mot Laksåga kraftverk. Det forutsettes gode avbøtende tiltak.

Forslaget ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer som ble avgitt for innstillingen,

Vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Oterelva kraftverk** med følgende begrunnelse: Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei for rein og vil dermed være i strid med Reindriftslovens § 22. To svenske samebyer har beiterett i influensområdet og tiltaket vil kunne bidra til å forårsake sammenblanding av ulike reinflokker. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 5-4 og Vannressurslovens § 24 fremmer Områdestyret i Nordland innsigelse mot **Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk** med følgende begrunnelse:

Tiltaket kommer i konflikt med flyttlei og mulig også oppsamlingsplass for rein. Jf. Reindriftslovens § 22. Deler av influensområdet er tidlig vårbeite/kalvingsland for rein. På grunn av reinens sårbarhet på denne årstiden er dette også definert som særverdiområder for reindrift. Videre er tiltaksområdet i en del av reinbeitedistriktet uten større grad av inngrep og forstyrrelser pr i dag og bør også av den grunn ikke utbygges, særlig med tanke på den belastning som Balvatn reinbeitedistrikt nå samlet sett har i sine beiteområder.

På grunn av den verdi som influensområdene har som reinbeiteområder og på bakgrunn av den totale samlede belastning som reindriften har i Sulisdalen m/sidedaler som følge av arealinngrep og forstyrrelser fraråder Områdestyret i Nordland at det gis konsesjon til **Laksåga kraftverk, Granheibekken kraftverk, Valffarjohka kraftverk, Galmbejohka kraftverk og Tverråmo kraftverk.**

Det forutsettes gode avbøtende tiltak. Dersom noen av disse tiltakene mot fraråding får konsesjon må man sikre at det settes vilkår om følgende avbøtende tiltak:

- Alle rørgater skal legges under bakkenivå.
- Alle områder som representerer fare for rein på beite og/eller reindriftsutøvere i arbeid må sikres med inngjerding eller på annen måte.
- Bygging av adkomstveier må i størst mulig grad unngås.
- I den grad bygging av adkomstveier er nødvendig må disse i størst mulig grad tilbakeføres.
- Permanente adkomstveier må stenges for allmenn ferdsel utover allemannsretten med låst bom.
- Anleggsfaser og kommende vedlikeholdsarbeider må avklares med de berørte reinbeitedistrikt/samebyer.
- Det må stilles vilkår om at tiltakshaver oppretter rutiner for sesongmessig dialog med berørte reinbeitedistrikt/samebyer.

Vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Områdestyremøte 13.12.13

SAK: Søknad om bygging av 8 kraftverk i Fauske kommune

Vedlegg til saksframlegg:

- Vedlegg 1: Oversiktskart – Eksisterende, omsøkte og planlagte kraftverk i Sulisdalen.
- Vedlegg 2: Oterelva kraftverk plankart.
- Vedlegg 3: Oterelva kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 4: Laksåga kraftverk plankart.
- Vedlegg 5: Laksåga kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 6: Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk plankart.
- Vedlegg 7: Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 8: Granheibekken kraftverk plankart.
- Vedlegg 9: Granheibekken kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 10: Valffarjohka kraftverk plankart.
- Vedlegg 11: Valffarjohka kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 12: Galbmejohka kraftverk plankart.
- Vedlegg 13: Galbmejohka kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 14: Tverråmo kraftverk plankart.
- Vedlegg 15: Tverråmo kraftverk i reindriftskartet.
- Vedlegg 16: Sjonståfossen kraftverk i reindriftskartet
- Vedlegg 17: Beskrivelse vinterbeitebruk Duokta reinbeitedistrikt

Tegnforklaring, reindriftskart.

- Merkegjerdet
- Kombinert gjerdet (Merk/Slakt)
- Feltslakteanlegg
- Mobilt arbeidsgjerdet
- Bolit for reindriftsutøver
- Gjterhytte
- Mye brukt teltplass
- Gamme

- Sperregjerdet
- Midlertidig sperregjerdet
- Bro for reindrift
- barmarksløype
- Båttransport for rein

- Områdegrense.
- Distriktsgrense.
- Konvensjonsgrense.
- Kommunegrense.

- Vårbeite 1.
- Vårbeite 2.

- Sommerbeite 1.
- Sommerbeite 2.

- Høstbeite 1.
- Høstbeite 2.

- Høstvinterbeite 1.
- Høstvinterbeite 2.

- Vinterbeite 1.
- Vinterbeite 2.

- Drivingsleier.

- Oppsamlingsområde

- Trekkleier

Kartene viser reindriftas arealbruk gjennom årssyklusen for et reinbeitedistrikt. Kartene viser summen av bruken slik den er i dag og har vært de senere år. I enkelte mindre utnyttete distrikt gjelder de også fremtidig bruk av egnete områder som er basert på tidligere bruk. Dette er da ledd i en planlagt og relativt nært forestående oppbygging av drifta eller endring av bruken.

Arealbruken er tegnet inn etter fem årstider som igjen er delt inn i 2 kategorier etter funksjon og beiteintensitet. Beitebruken vil variere fra år til år innen samme område. Inndelingssystemet gjelder reindrifta i hele landet. Dette, og de årlige variasjonene i bl.a. vær- og beiteforholdene, gjør at årstidsavgrensningene som er grunnlag for inndeling i årstidsområder nødvendigvis må bli noe vide og "åpne" i begge ender. Kartet bør tolkes etter lokale forhold og det bør tas kontakt med næringen ved uklarheter.

Reindriftsutøverene v/distriktsstyret har selv tegnet kartmanusene, under veiledning av Norsk Institutt for Jord- og Skogkartlegging. Kartmanusene har blitt digitalisert av reindriftsforvaltningen.

Forespørsler som går direkte på kartet rettes til det enkelte reinbeitedistrikt, som står ansvarlig for inntegningen og kan komme med utfyllende opplysninger. Det presiseres at kartene ikke er bindende for framtidig bruk, men veiledende som informasjonsmateriale og grunnlag for planlegging.

For utfyllende beskrivelse av de forskjellige tema henvises til eget vedlegg, evnt. til SOSI-standardens versjon 2.2.

La alltid denne veiledningen/tegnforklaringen følge kartene.

Boazodoallohálddahus
Reindriftsforvaltningen
Båatsoe-burriej reereme

Pb 1104, 9504 ALTA. Tlf: 78 45 70 20. Tlx: 78 45 70 49.

Reindriftsforvaltn. Øst-Finnmark.
Boks 174, 9735 KARASJOK.
Tlf: 78 46 87 00. Tlx: 78 46 87 01.

Reindriftsforvaltn. Nordland.
Sjøgata 78 8200 FAUSKE.
Tlf: 75 60 02 60. Tlx: 75 60 02 61.

Reindriftsforvaltn. Vest-Finnmark.
9520 KAUTOKEINO.
Tlf: 78 48 46 00. Tlx: 78 48 46 10.

Reindriftsforvaltn. Nord-Trøndelag.
7760 SNÅSA
Tlf: 74 13 80 50. Tlx: 74 13 80 51.

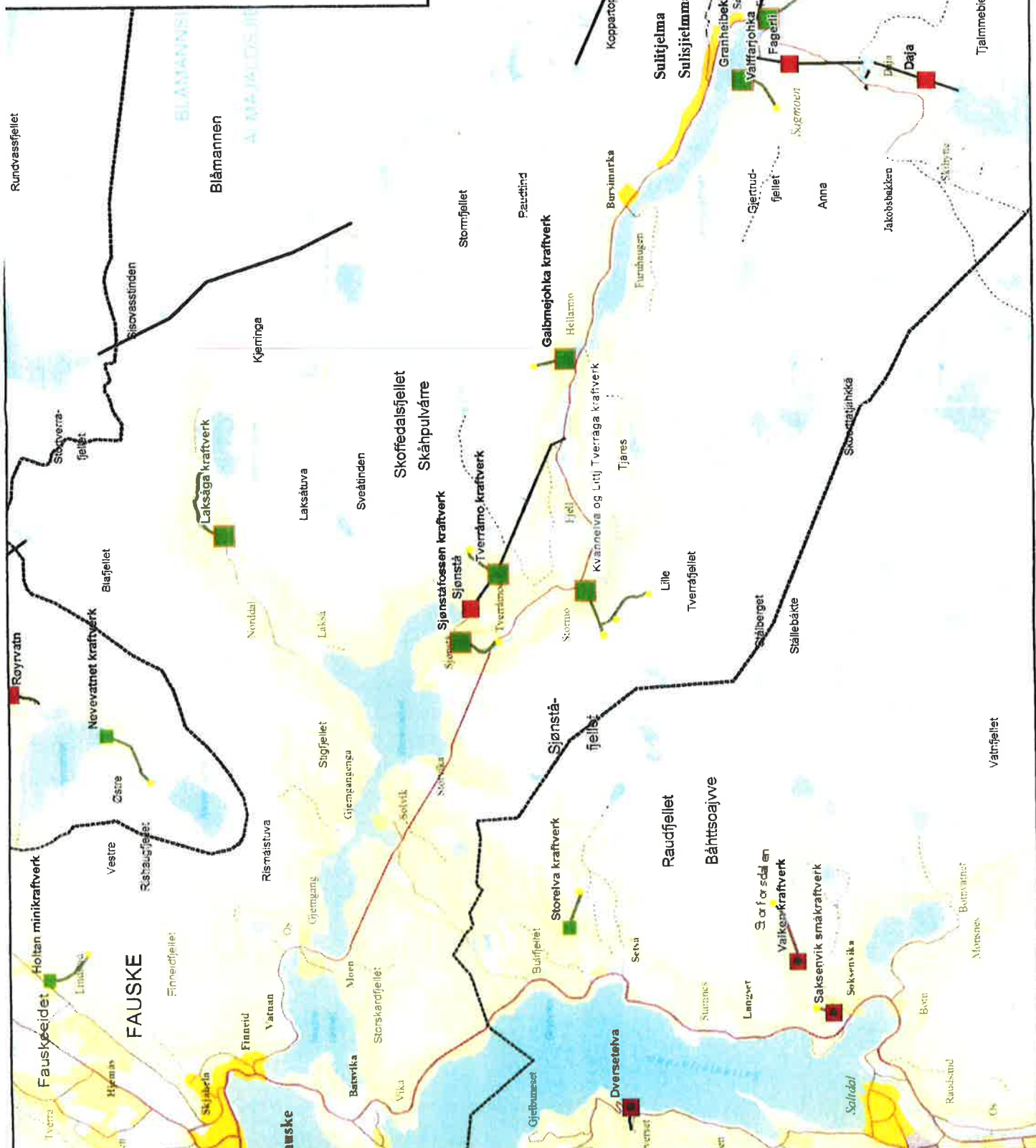
Reindriftsforvaltn. Troms.
Pb 1183, 9326 BARDUFOSS.
Tlf: 77 85 09 40 Tlx: 77 85 09 49.

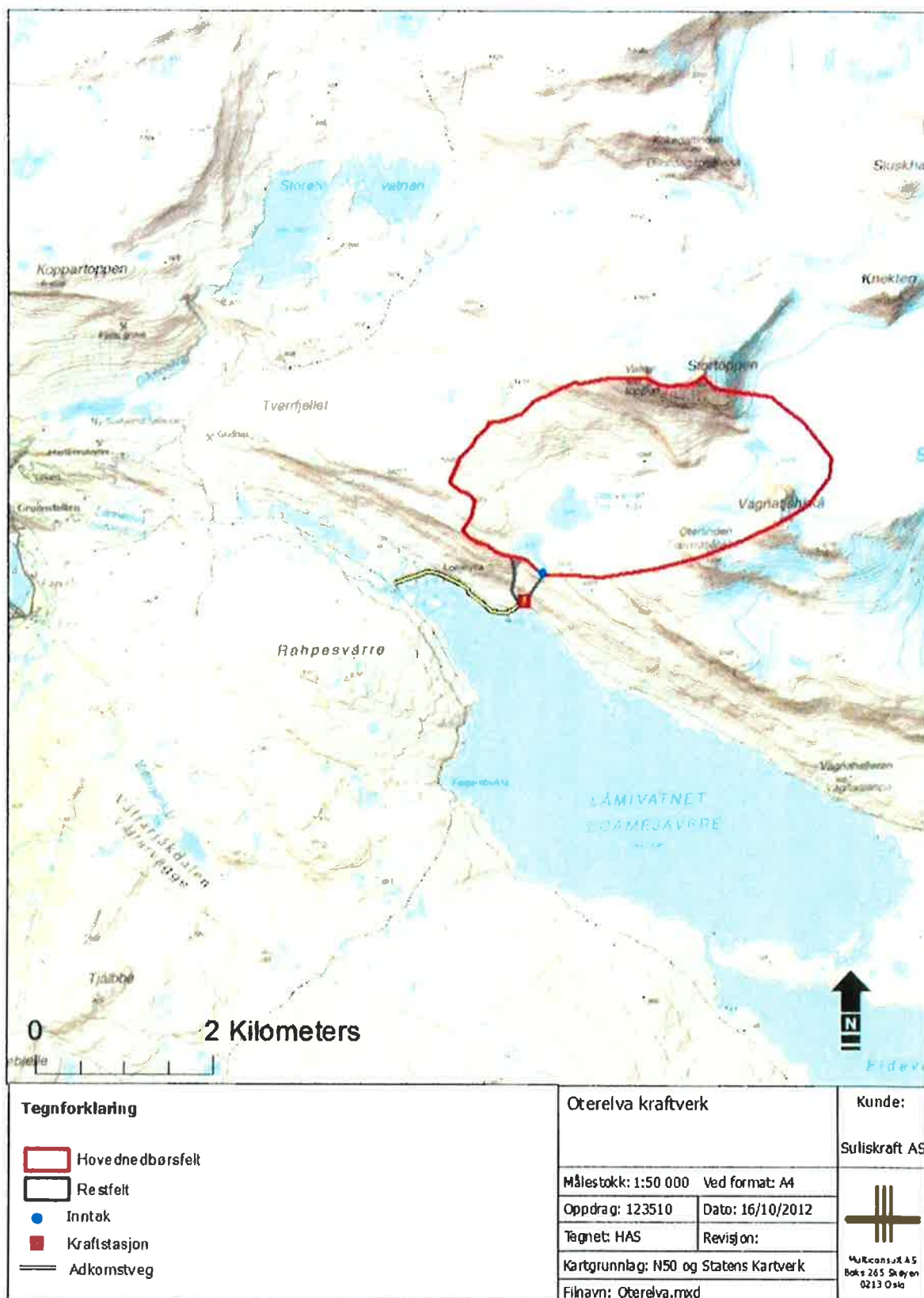
Reindriftsforvaltningen
Sør-Trøndelag/Hedmark.
Pb 121, 7361 RØROS.
Tlf: 72 41 15 46. Tlx: 72 41 00 72.

Kraftutbygging i Fauske kommune, Nordland fylke

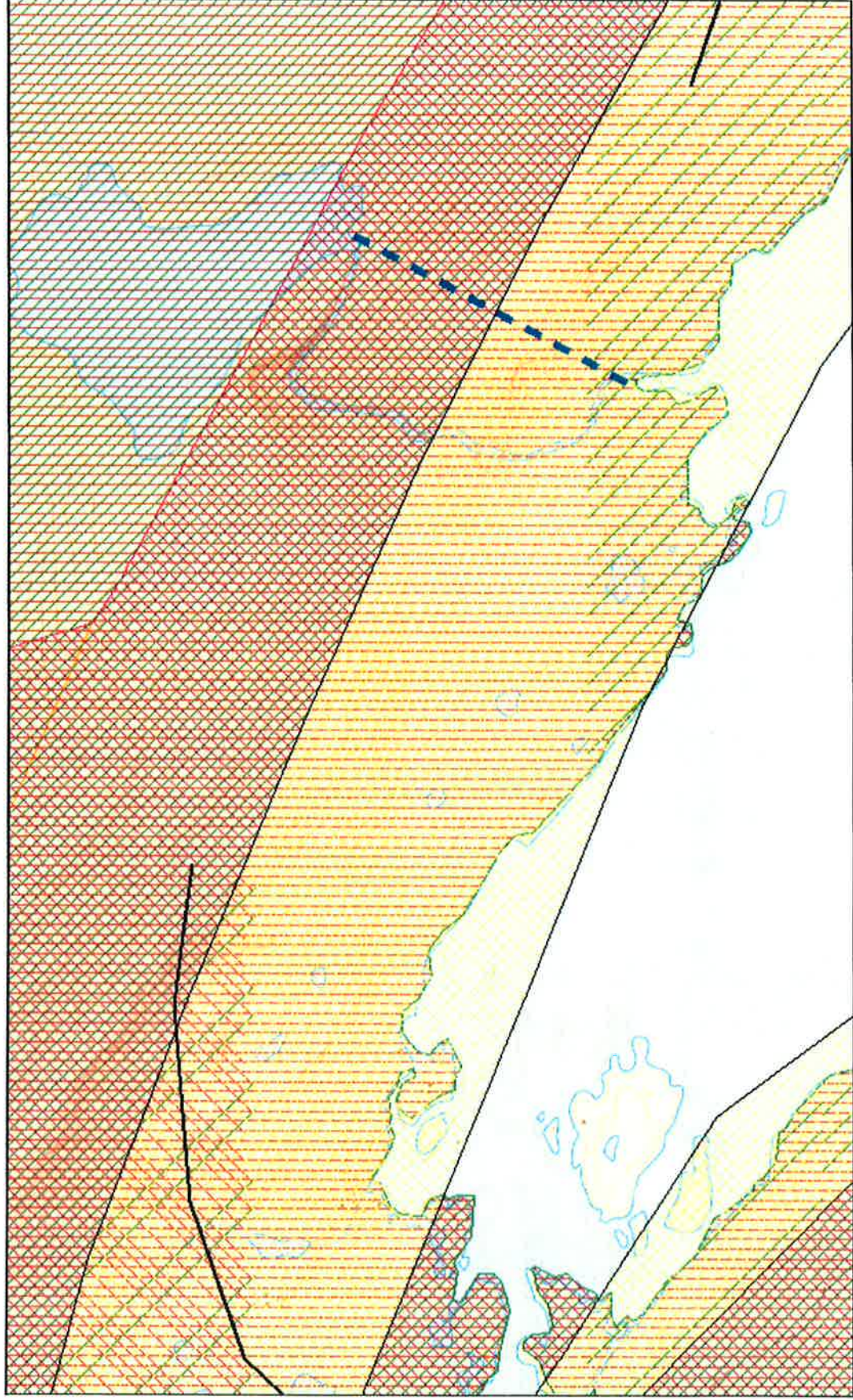
1:100 000
0 2 4 km

- Eksisterende inntaktil behandlingstil vurdering
- Aktuelle under konsesjonsbehandling
- Konsesjonsøknader i kø
- Avslått
- Gitt konsesjon
- Vedtatt konsesjonspliktig
- Vedtatt konsesjonsfritt
- Utbygd
- Eksisterende vannvei
- Utkast vannvei
- Konsesjon gitt vannvei

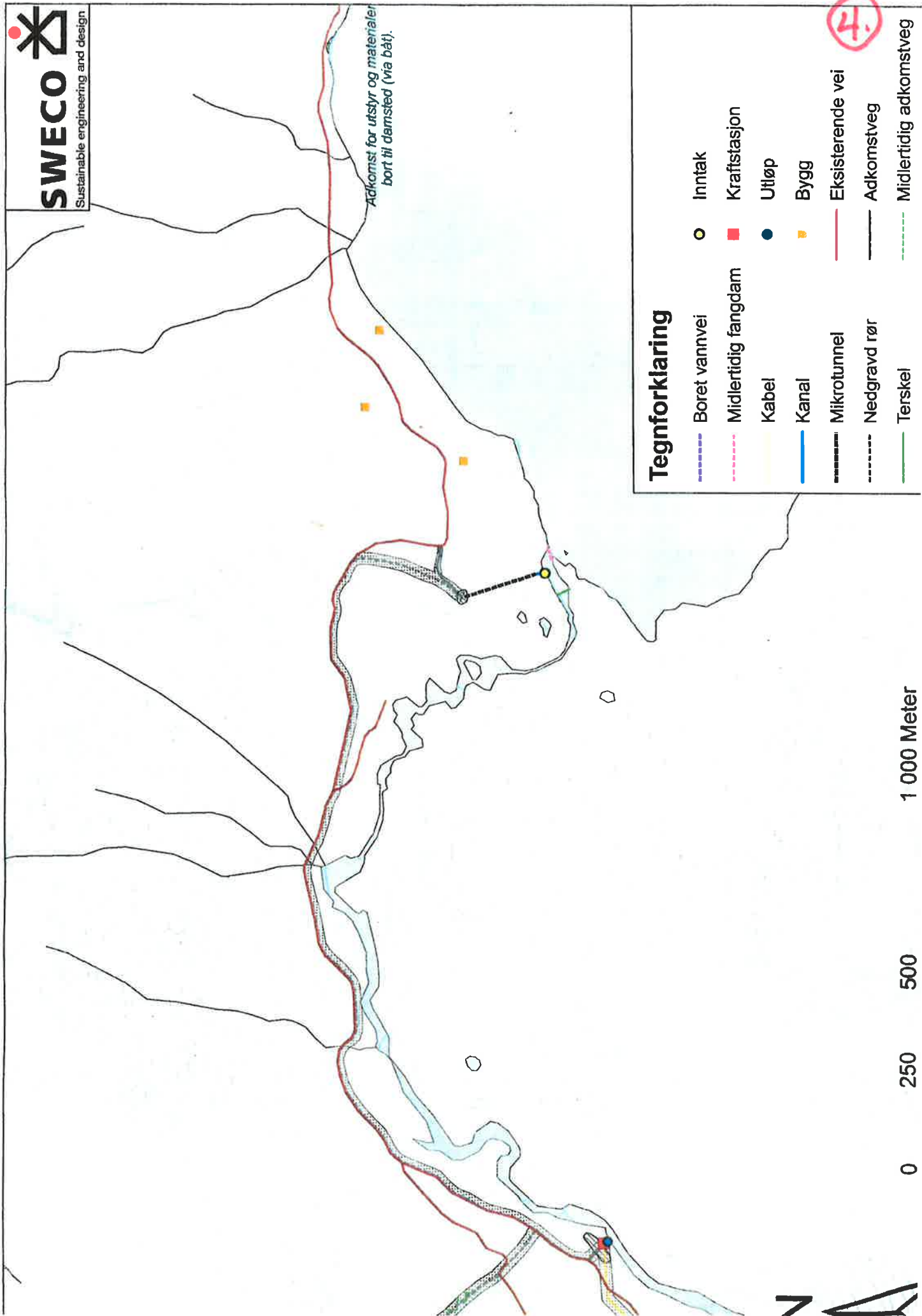

ÖTRELVA KRAFTVERK

Målestokk = 1: 7413

1cm = 74

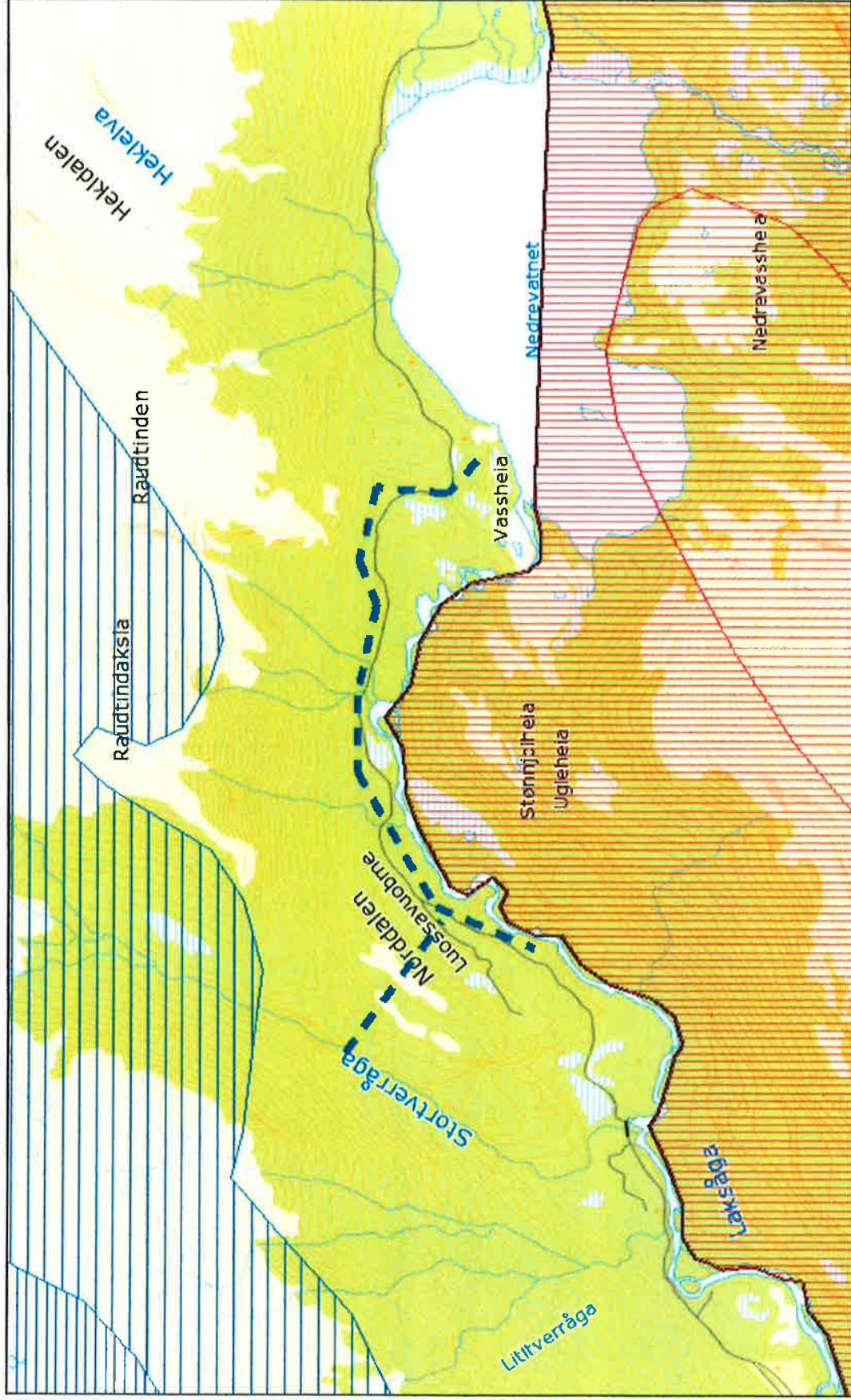
Adkomst for utstyr og materialer
bort til damsted (via båt).

Tegnforklaring

Boret vannvei	Inntak
Midlertidig fangdam	Kraftstasjon
Kabel	Utløp
Kanal	Bygg
Mikrotunnel	Eksisterende vei
Nedgravd rør	Adkomstveg
Terskel	Midlertidig adkomstveg

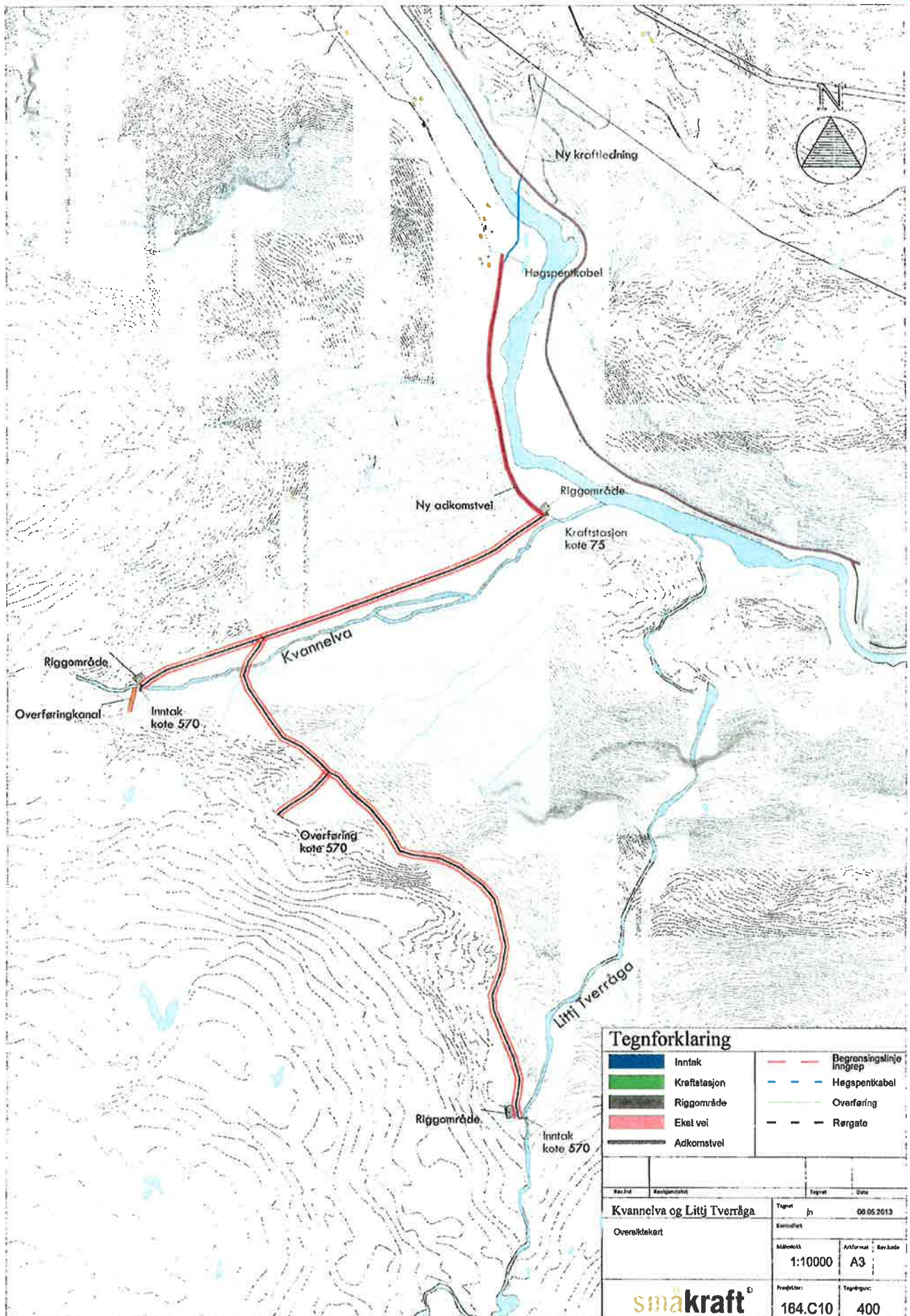
4.

LAKSÅGA KRAFTVERK

Målestokk = 1: 21354

1cm = 213

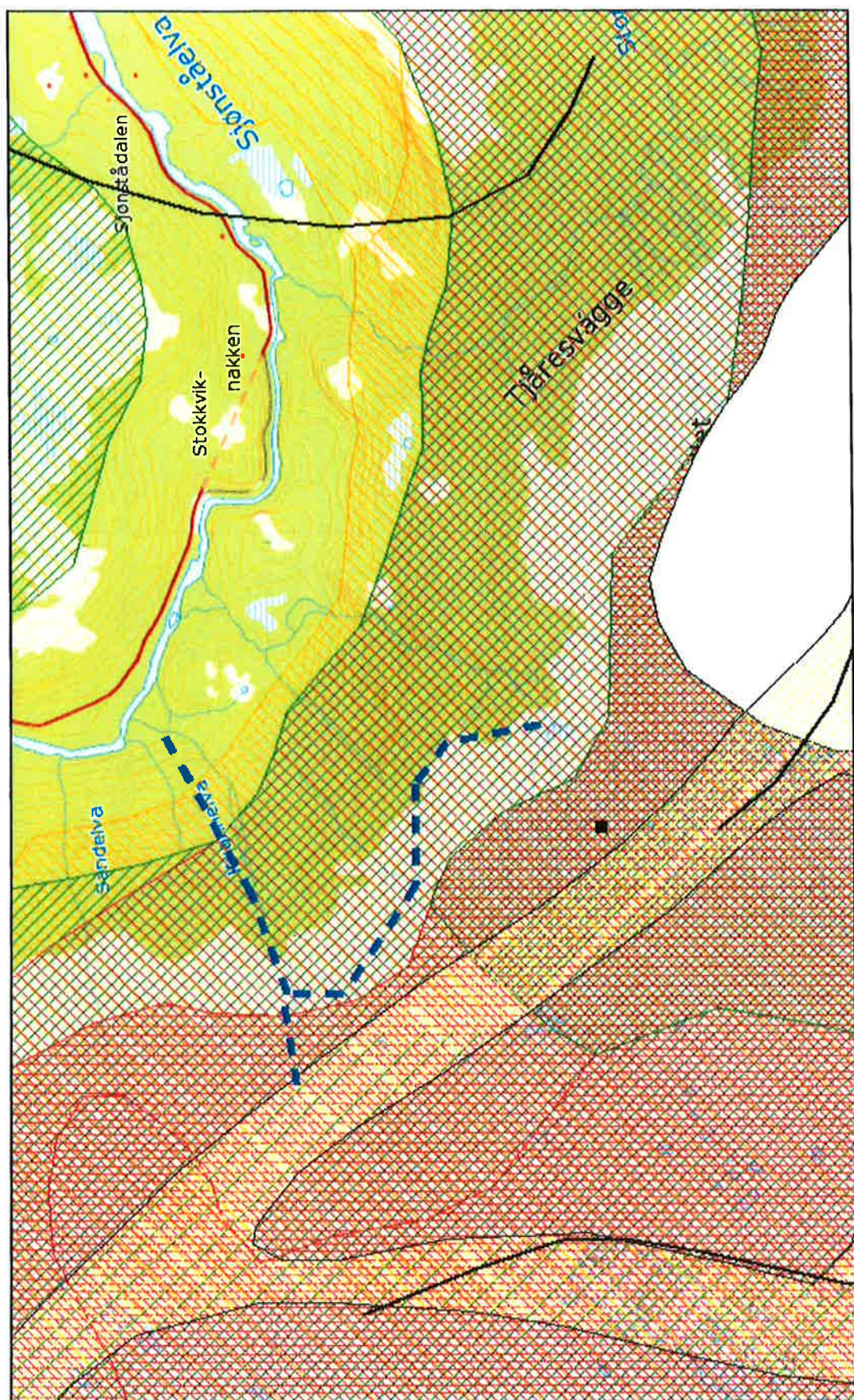

Tegnforklaring

	Inntak		Begrensningslinje
	Kraftstasjon		Høgspenikabel
	Riggområde		Overføring
	Ekel vei		Rørgate
	Adkomstvei		

Rev. nr.	Rev. dato	Tegnet	Dato
		in	06.05.2013
Kvannelva og Littj Tverråga			
Overlekket			
Målestokk		Arkformat	Rev. dato
1:10000		A3	
Prosjekt		Tegningsnr.	
164.C10		400	

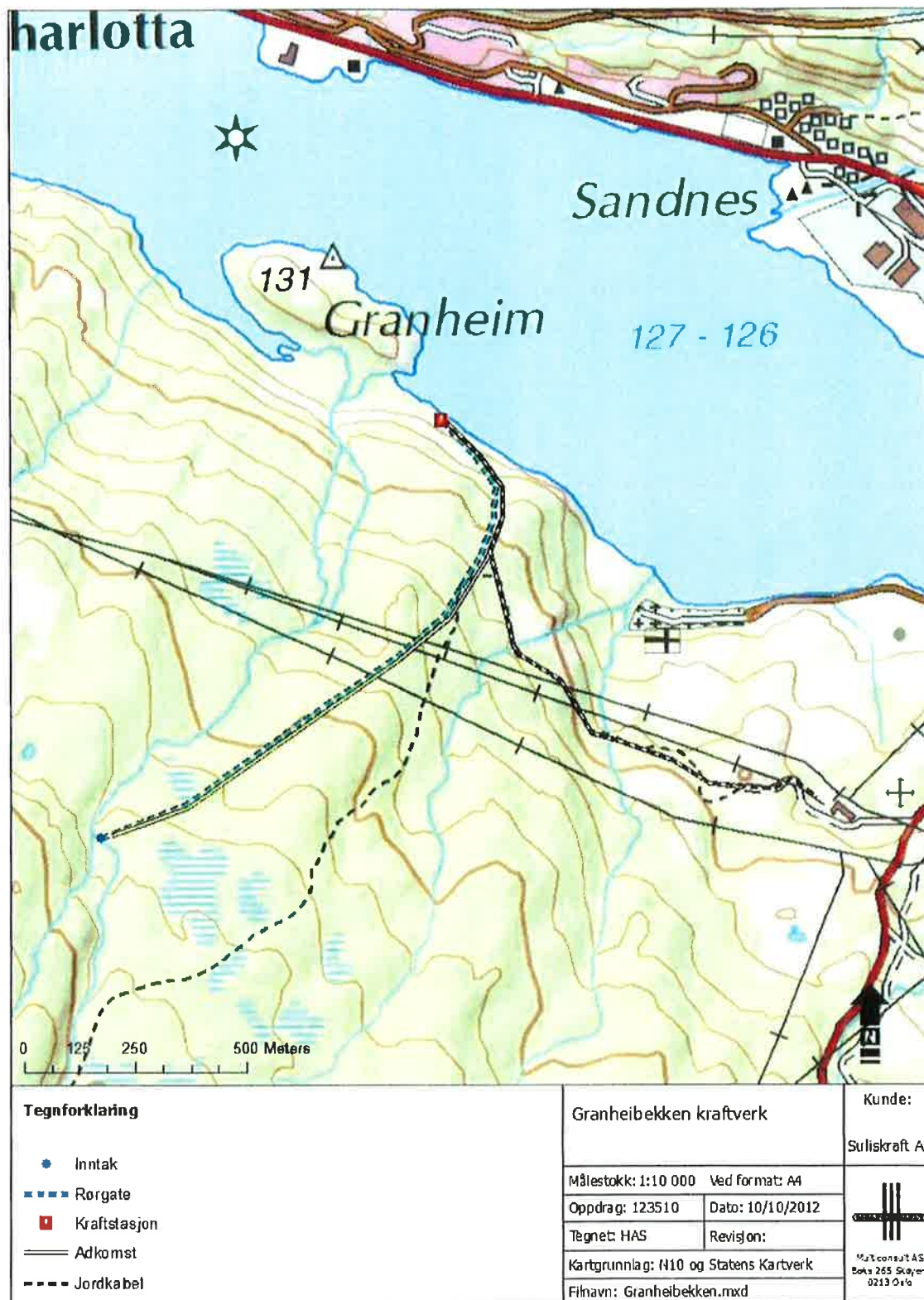
småkraft

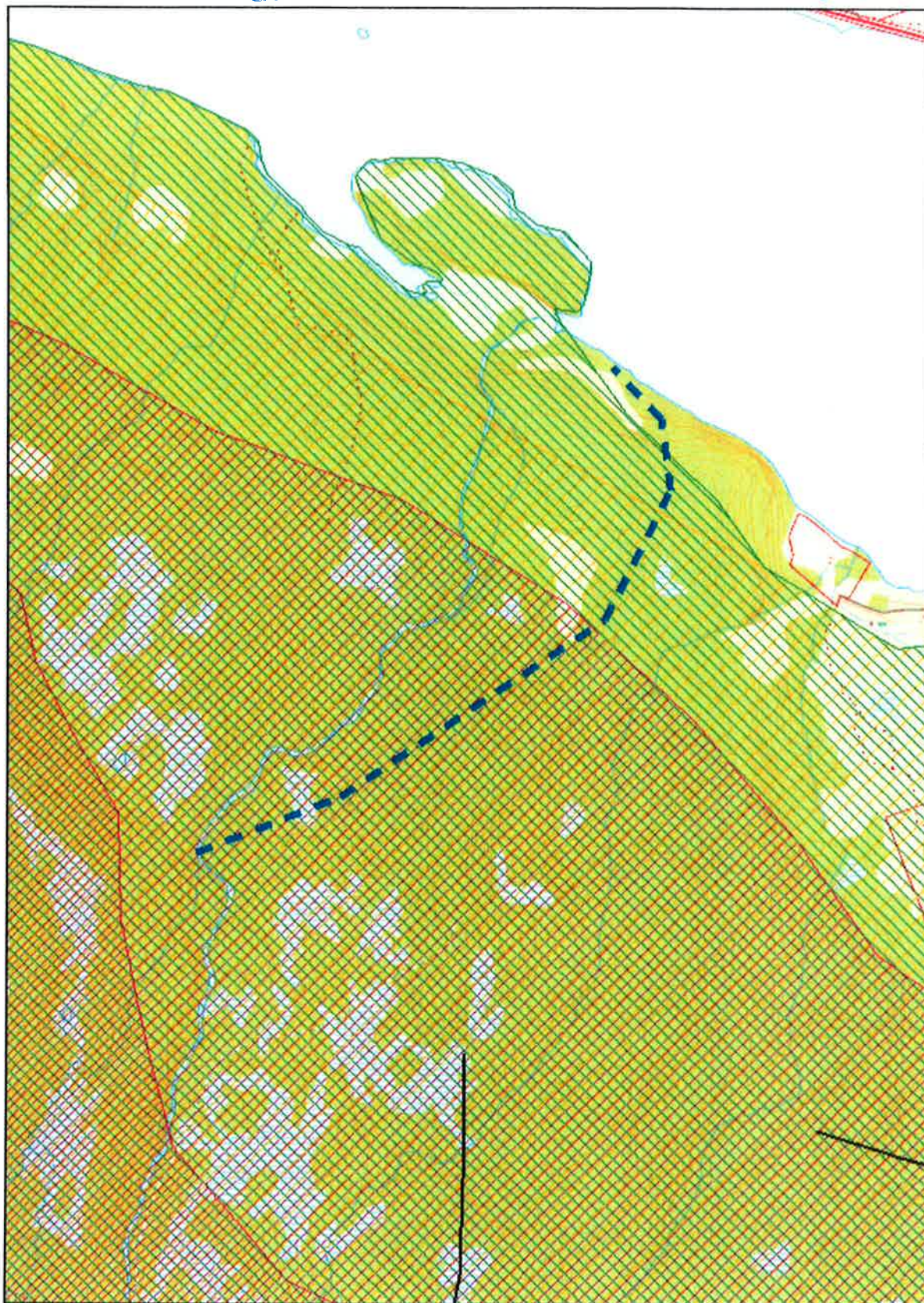
1cm = 214

Målestokk = 1: 21467

Vedlegg 3. Detaljkart over utbyggingen (1:10 000)

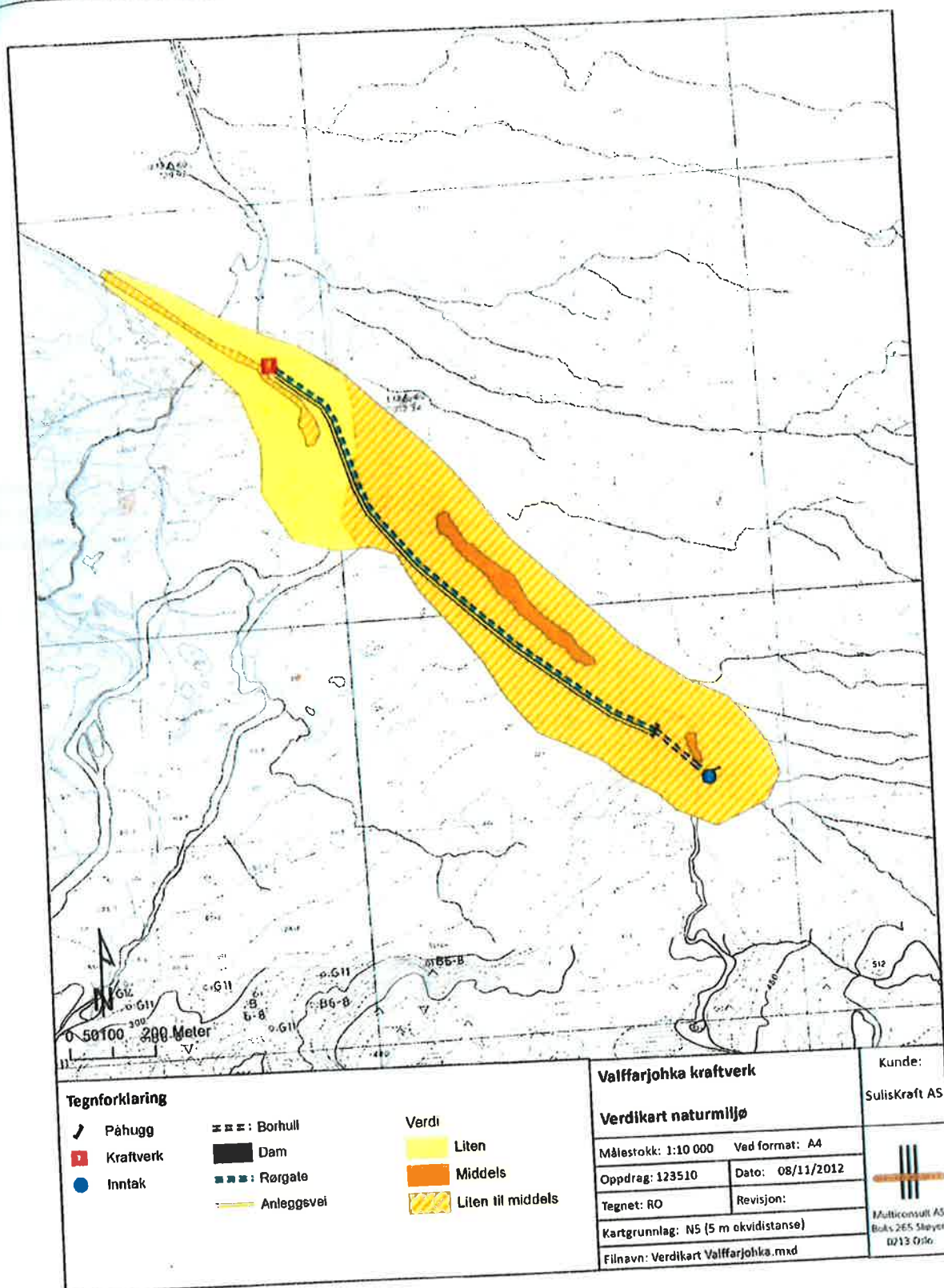

GRAN HEI BEKKEN KRAFTVERK

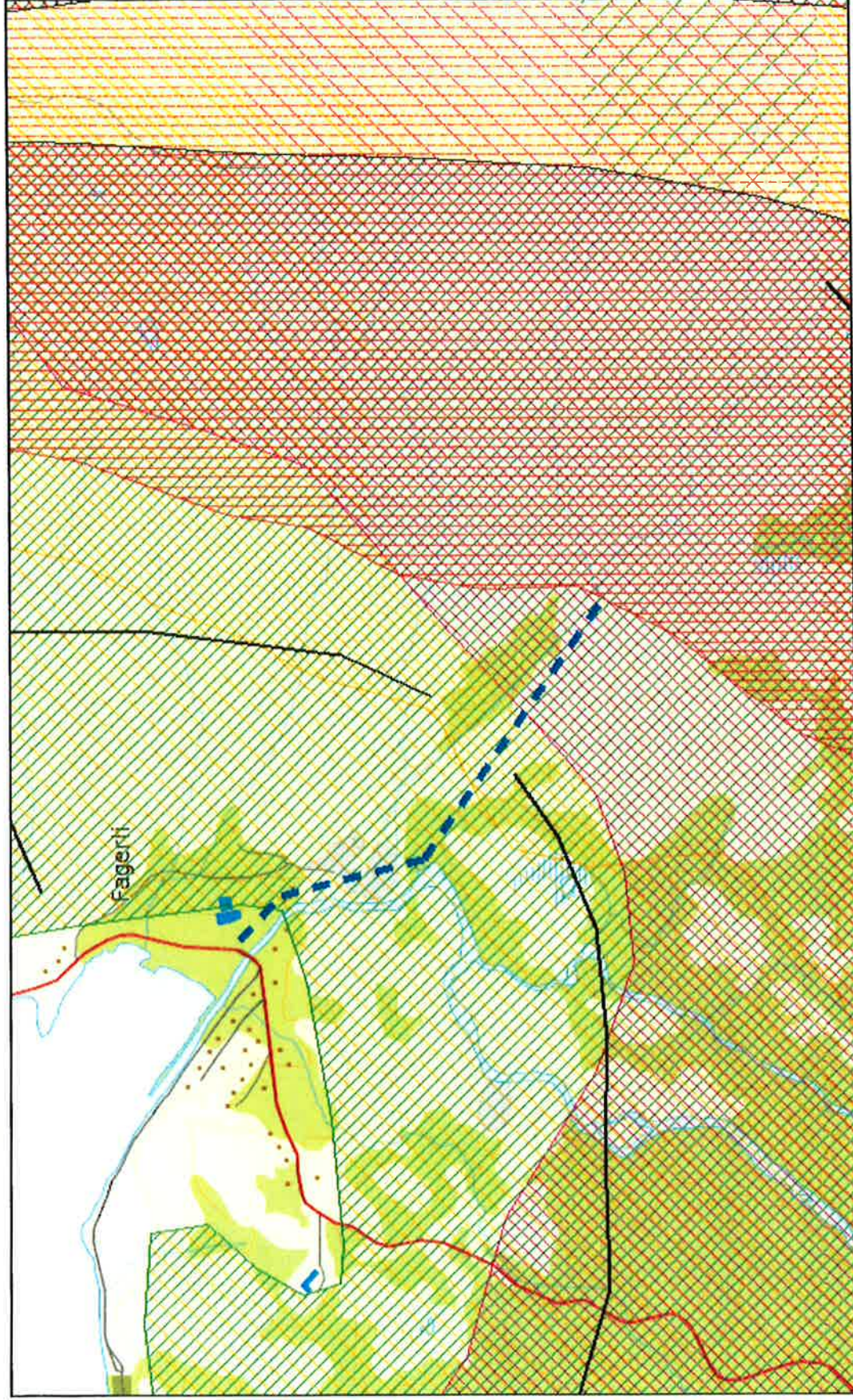
Målestokk = 1: 10428

1cm = 104

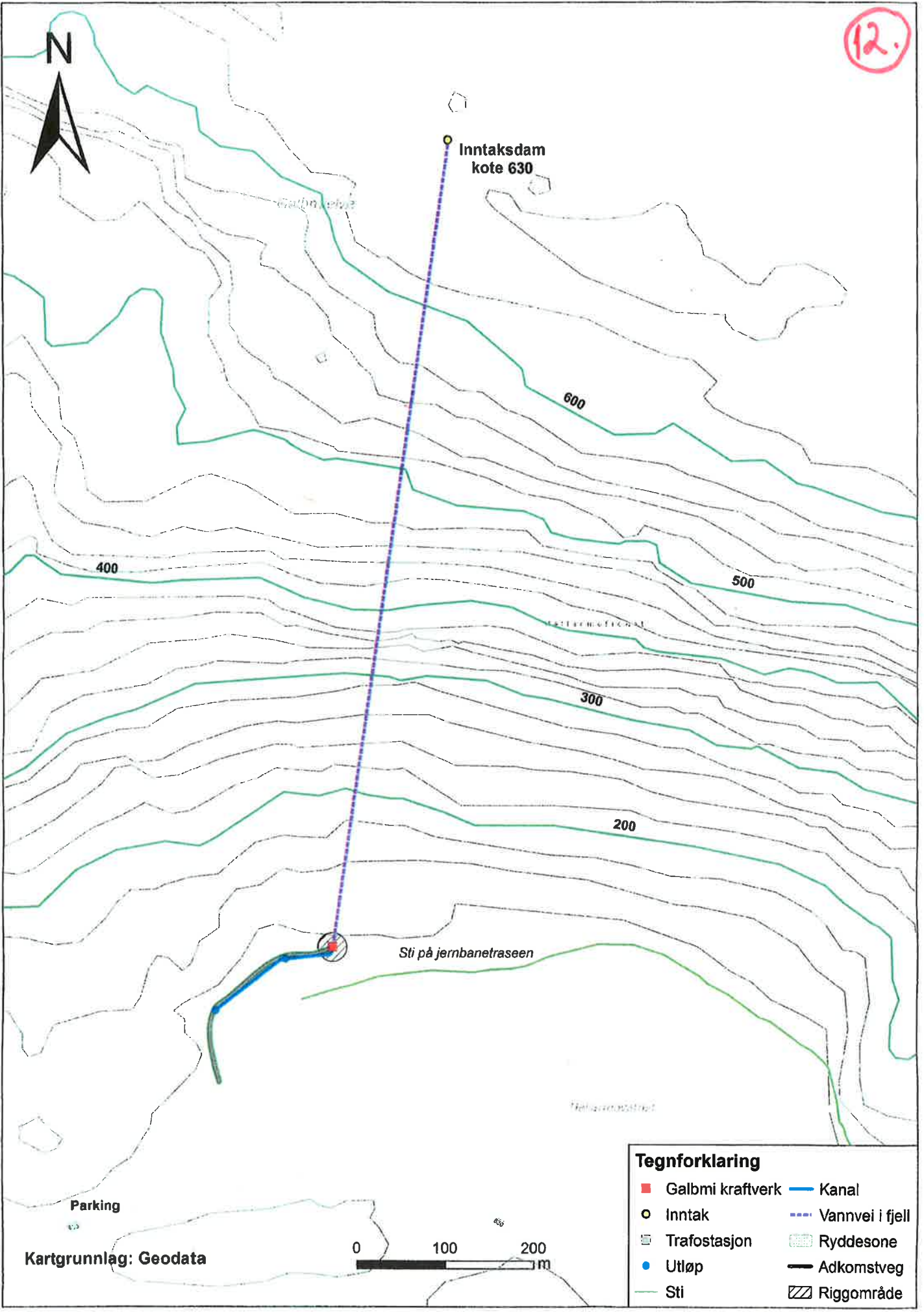
Figur 8. Verdikart for tema biologisk mangfold.

VALTARJOKKA KRAFTVERK -

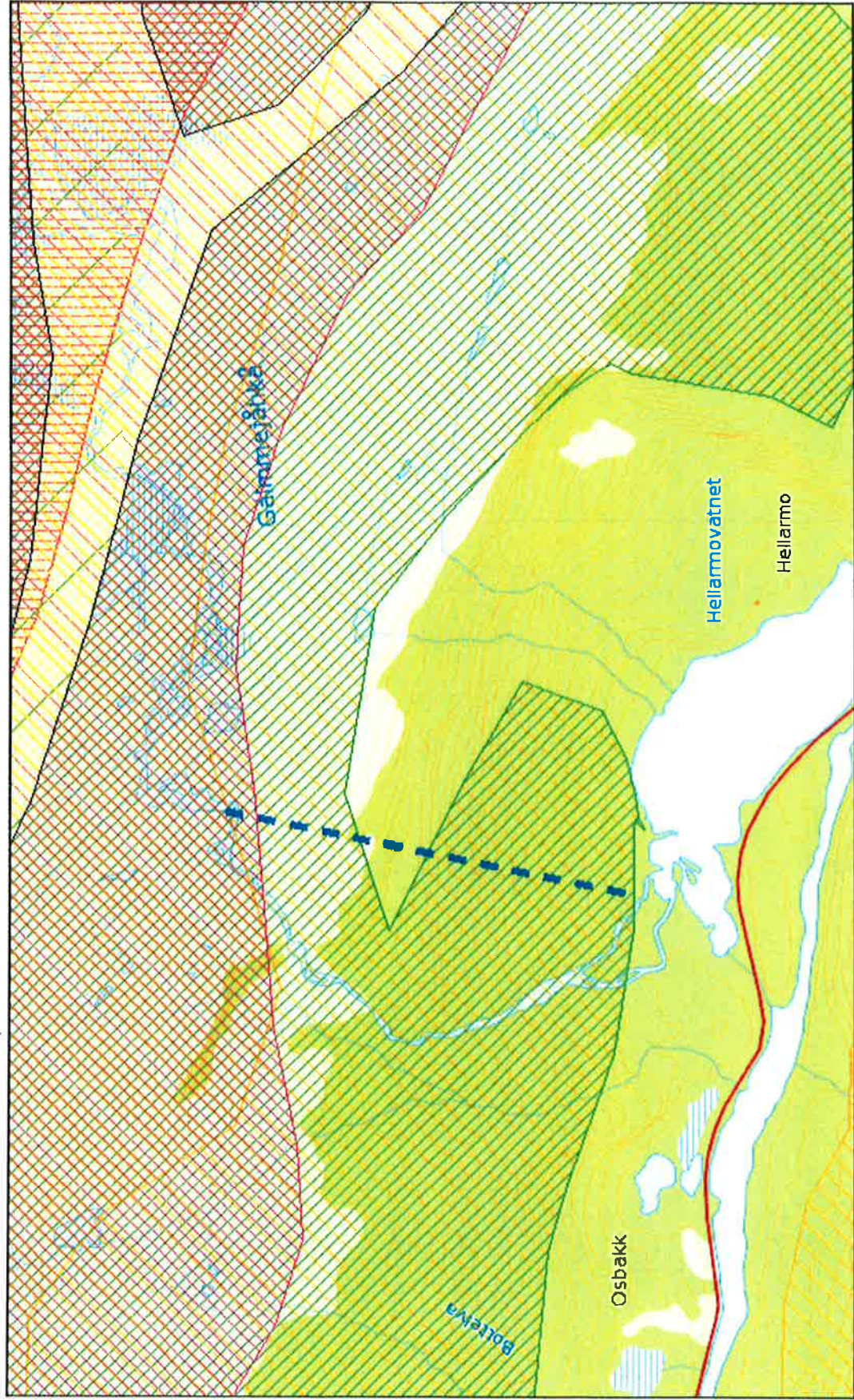

1cm = 132

Målestokk = 1: 13231

GALBEJÓHKA KRAFTVERK.

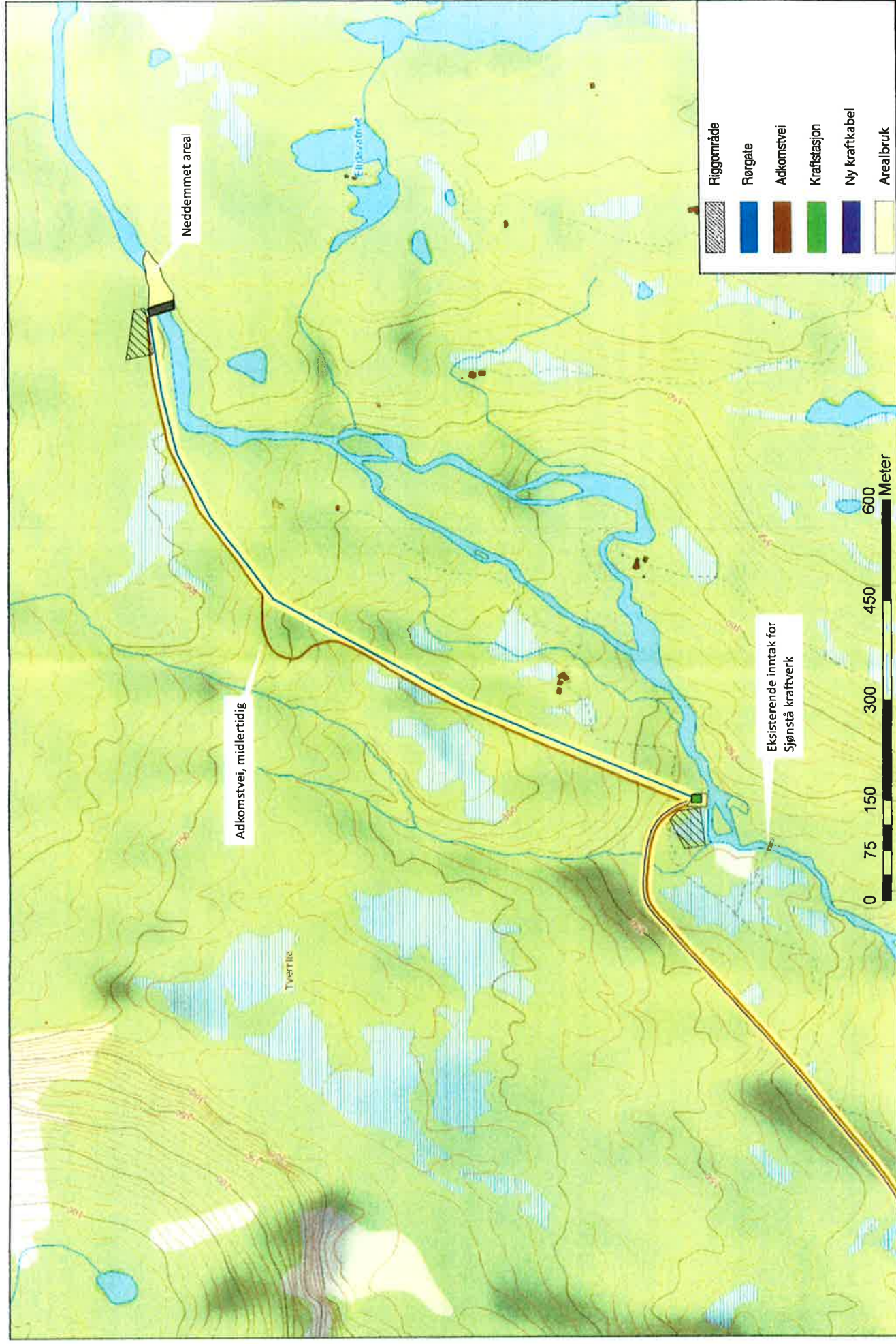

Målestokk = 1: 12903

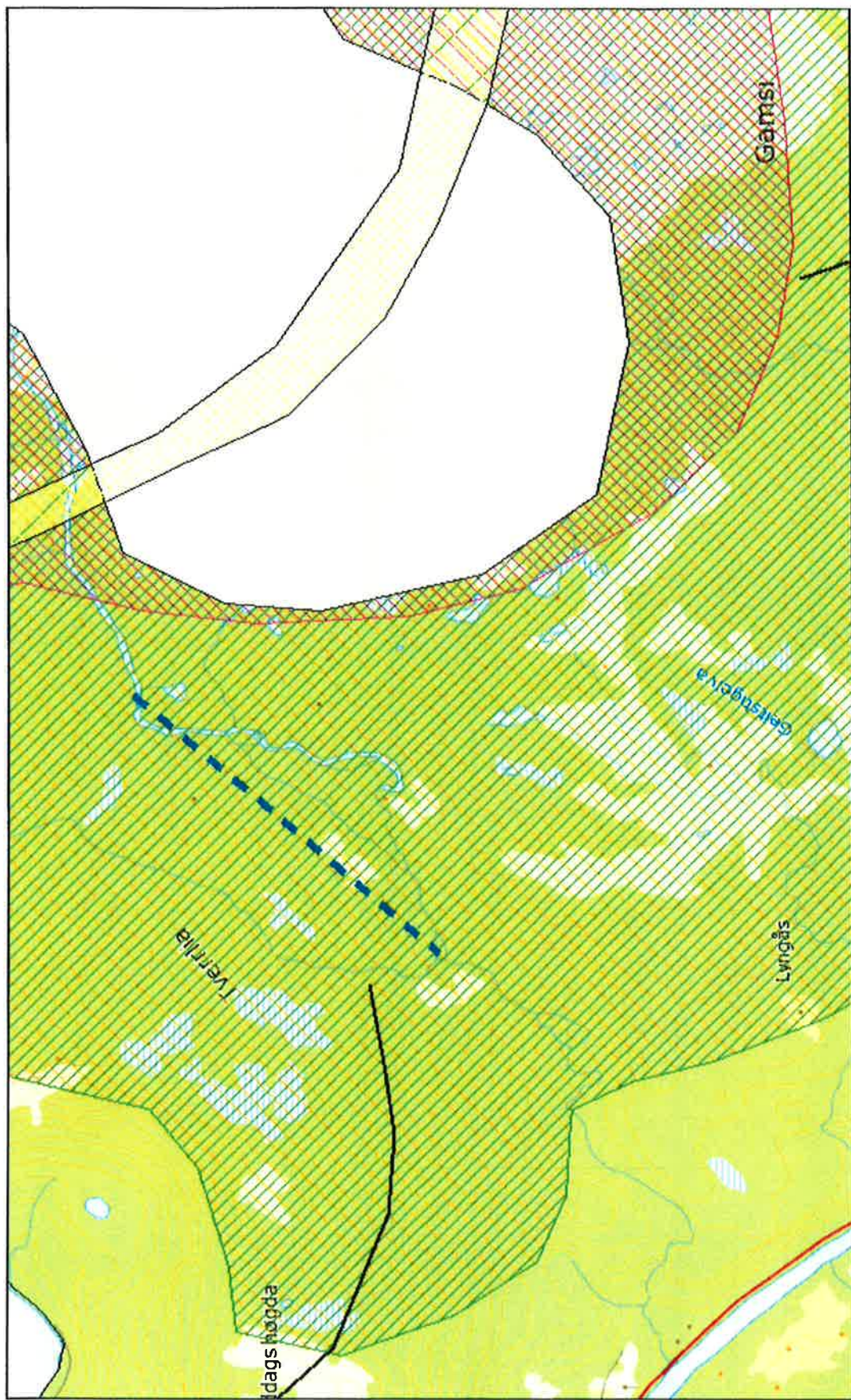
1cm = 129

Tverråmo kraftverk 1:5000

Vedlegg 3 A

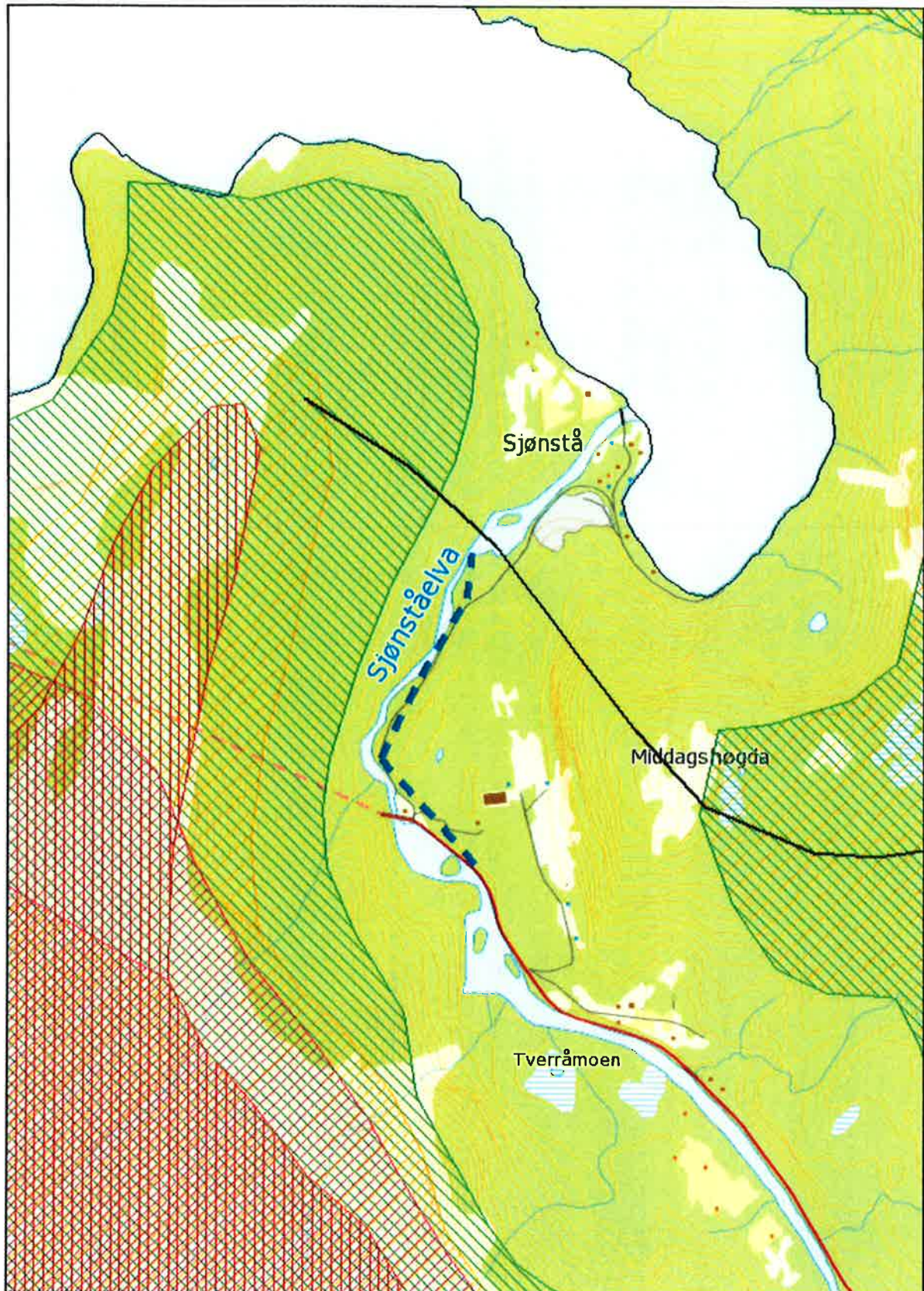
Tverråsto kraftverk

1cm = 147

Målestokk = 1: 14772

SJØNSTÅFOSSEN KRAFTVERK

Målestokk = 1: 18022

1cm = 180

Angående Duokta reinbeitedistrikts bruk av vinterbeite

Duokta reinbeitesdistrikt har hovedsakelig brukt vinterreinbeite på to måter de siste årene. Den ene måten er ha vinterreinflokken (ca 800 dyr) ute med havet, hovedsakelig i områdene på og rundt Kjærringøy i Bodø kommune. Det milde kystklimaet kan være ideelt på vintre når vinterbeitene øst i distriktet er mindre tilgjengelige på grunn av snømengder og ising (låste beiter der reinen har dårlig tilgang til mat).

Den andre måten er å ha hovedreinflokken øst i distriktet. Områdene som da brukes er Fauskemyrene, Finneidfjell, Grønåstind, Kjølvikdalområdet og Nevervatn, Harlifjell, Røyrvatn, Straumvatn, Fagerbakklemmen, Fagerbakken, Ankjellvatn, Straumklumpen, Buviknakken og områdene i Storskogen. Fjellområdene mot svenskegrensa (Sisoområdet og omegn) blir også brukt til vinterbeite.

Duokta reinbeitedistrikt vil understreke at de to ulike vinterbeiteområdene (østlig og vestlig) er en del av en tradisjonell økologisk bærekraftig syklus, der man veksler mellom de ulike beitene etter klimatiske forhold og etter hvor mange sesonger man tilbringer på hvert område av gangen. Vinterbeitene består hovedsakelig av reinlav, og reinlav har en årlig økning på ca 20 prosent uavhengig av reinlavtetthet. Den tradisjonelle vekselbruken mellom de ulike vinterbeiteområdene, hvor man har «pauseår», gir reinlaven mulighet til tilvekst og øking, dette benytter vi oss av

Vinterbeitene vil ikke være homogen hvert år. Klimatiske forhold som snømengde og snøkonsistens og ising (isdannelse på beitene), støy i form av menneskelige påvirkninger i vinterbeiteområdene, rovdyr, isen på vannene og områdenes grad av urørthet eller utbygginger spiller også inn på beitebruken. I de siste 9 årene har det vært mye ising i høyfjellet mot svenskegrensa og på det østlige vinterbeiteområdet. I forhold til våre opplevde klimaendringer er det grunn til å tro at dette kommer til å gjelde også i fremtiden. I de siste ti årene har det vært en tendens til at man på grunn av ising og store snømengder må flytte fra de østlige områdene før og midt i vinterbeitesesongen og da heller bruke de vestlige områdene.

Reindriften bruk av områdene kan deles inn i en løsere kronologi, en «rute» som reinen beveger seg gjennom: 1. Fauskemyrene- Finneidfjell, Rishaugfjell-Nevervatn-Stortverråfjellsområdet. 2. Harlifjell, Straumvatn og Røyrvatn. 3. Fagerbakklemmen, Fagerbakken, Ankjellvatn, Straumklumpen, Buviknakken. 4. Områdene i Storskogen. Denne «ruten» kan bare strekes opp i grove trekk og kan bedre beskrives som en sakte beitebevegelse gjennom landskapet. Reinen går heller spredt på flere områder samtidig da dette er en naturlig måte for reinen å beite på. Ruten er også påvirket av utbygginger og naturlige hindre. Reinen trekker mellom de ulike områdene og reindriftsutøverne flytter de etter hvor man har mulighet til å være. En ren kronologi 1-4 vil også være misvisende da det både er årsvise og periodiske beitemuligheter som følge av ising, snømengde og forstyrrelse av rovdyr, utbygginger og støy. I et ideelt perspektiv vil vi dog gjerne bruke så mye som mulig av disse områdene da det gir et jevnere beitetrykk på de østlige vinterbeiteområdene som helhet.

Duokta reinbeitesdistrikt vil gi en vurdering av de muligheter og begrensninger som er på de ulike områdene. Denne redegjørelsen vil vise at de østlige vinterbeitene nå er på et minimum av hva som kan tåles av videre forringelse av vinterbeitene.

Fauskemyrene: Urørte myrområder kan ved rette klimatiske forhold brukes som gode reinbeiter på vinteren. Beiteområdene her på Fauskemyrene er imidlertid forringet av ulike faktorer. Disse faktorene omfatter riksveien, landbruksmarker og utbygginger av Fauskemyrene til andre

næringsformål. Den høye graden av utbygginger her har ført til at reinen på vinteren trekker mot bøndenes marker, noe som igjen gjør at Rishaugfjell, Holtanlia og Finneidfjellet som beiteområde er mindre attraktivt for reindriftsutøvere på grunn av den store arbeidsmengden som kreves for å få flyttet reinen fra landbruksmarkene og områdene nært riksveien. Reinen trekker ned både i større og mindre flokker, ofte på flere steder samtidig. Dette skjer omtrent hver dag ved beite i Holtanlia, Rishaugfjell og Finneidfjell. Fordi det er så kort avstand mellom myrene og landbruksmarkene er det meget arbeidskrevende å unngå beitekonflikter med bøndene. Avbøtende faktor her kunne vært gjerder, men bøndene har ikke gjerdeplikt og Duokta reinbeitesdistrikt har ikke midler til å gjerde inn de tallrike landbruksmarkene. Riksveien har også blitt en mer gjeldende faktor de senere årene på grunn av utbedring av veiene og bedre biler som igjen gir høyere fart som til slutt fører til flere påkjørsler ved bruk av Fauskemyrene som beiteområde.

Områdene sør på Fauskemyrene: De fem seneste årene har det vært to store tap av myrbeiter: Krokdaalsmyra har blitt utbygd til fordel for Handelsparken, myren rett nord for Krokdaalsmyra og sør for Svenning gård bygges i gjeldende stund ut til travbane. Disse myrområdene i tillegg til myrområdene nord for Søbbesva og vest for E6 må brukes med omhu og under rette klimatiske forhold på grunn av den store faren for påkjørsler på E6.

Myrområdene nord på Fauskemyrene ligger nært og langs E6, Fylkesvei Røsvikveien og landbruksmarker, og må brukes med omhu og også her under de rette klimatiske forhold for å unngå beitekonflikter og reinpåkjørslar. I tillegg blir ca 1/3 av den største og viktigste myra – Pålmyra - i gjeldende stund omgravd til landbruksmark.

Fauskemyrene er som beiteområde forringet og brukes derfor kun sporadisk. Duokta reinbeitesdistrikt ønsker dog å bevare de få delene av Fauskemyrene som nå er igjen og bruke disse til reinbeite.

Finneidfjell: Rundt og på Finneidfjellet er fine vinterbeiteområder under rette klimatiske forhold. Frem til begynnelsen av 80-tallet var dette området nok stort til at man kunne ha flokken beitende her store deler av vinteren. Utbyggingen av Hauan boligfelt har imidlertid fjernet store deler av beiteområdene og boligfeltene utvikles den dag i dag. Finneidfjellets sørlige og sørvestlige del preges av høy friluftslivaktivitet med påfølgende merkede og umerkede stier, lysløypesløyfe, gapahuker og vintersti opp til Finneidvarden. Reindriftsutøverne merker at trafikken går i og gjennom viktige vinterbeiter. Støy og fottrafikk gjør at reinen i større grad blir urolig og skyr disse områdene. Videre signaliserer idrettslaget et ønske om å kjøre opp stien opp til Finneidvarden med skuter for å tilrettelegge turløypa ytterligere. Våre erfaringer med turløyper i distriktet viser at dette kommer til å øke trafikken og dermed legge enda mer beslag på disse fine vinterbeitene. Vinterbeitene langs Holtanlia (vestsiden av Finneidfjell) består av spredt furuskog og myr. Dette er fine vinterbeiter, men forringes av å være presset mellom trafikken i sør-Finneidfjell og Holtanlia Alpinsenter. Aktiviteten og støyen den genererer da den er i bruk er meget stor, og reinen legger inn en relativt stor «bufferzone» mellom alpintbakken og reinbeitene. Videre har et av fjellvannene på Finneidfjellet i de seneste årene blitt oppdemt og tilhørende rørledning strekker seg ned fjellskråningen og ned til alpinsenteret. Både alpinbakken, rørledningen og det oppdemte fjellvannet har lagt beslag på vinterbeite. Vinterbeiteområdene sør for Finneidfjell består av granfelt som er uegnet til vinterbeiter, området nord – Lisjtjønnaksla og Reingardsområdet har spredt hyttebygging med påfølgende skuterløyper og trafikk. Vi merker at reinen er mer urolig i periodene disse brukes.

Rishaugfjell-Stortverråldalsfjell: Dette området er stort og er et fjellområde som ligger relativt høyt over havet. Høyden over havet gjør at beitene utsettes lettere med nedbør i form av snø og det kan være bedre enn de mer lavereliggende områdene som gjerne får nedbør i regnform (ising og låste beiter). Det kan imidlertid være motsatt – at varme mildværsperioder gir nedbør i form av regn og låser beitene i høyden ved at det blir et ispanser. Altså værforhold avgjør også mye hvor man kan

beite. På deler av fjellområdene er det også store kraftlinjer som forårsaker mye støy ved sterk vind. Vi ser at reinen kan bli oppjaget av lyden de forårsaker og derfor beveger seg mer og får mindre beitero.

Harlifjell: Har gode lavforekomster, særlig på nordsiden ned mot kommunesenteret Straumen og Straumvatnet. I de bratte fjellsidene kan snøen letter fyke vekk og frigjør derfor beite i perioder med mye snø. Opp fra Straumen går det turløype som brukes daglig i vinterbeitesesongen. Turløypa er en forstyrrende faktor da den går gjennom vinterbeitene ned mot Straumen og gjør reinen mer urolig. I tillegg går det to store kraftlinjer på denne siden av Harlifjell og reinen liker seg i mindre grad under og rundt disse.

Røyrvatn: Røyrvatn er regulert og det har både innvirkning på islegging og isforhold og har allerede gjennom regulering og økning av vannstand lagt beslag på vinterbeite. Røyrvatn har også på den nordlige og østlige siden store kraftlinjer med påfølgende uromoment ved sterk vind. Vinterbeitene ligger gjerne på de lavereliggende områdene da det erfaringsmessig vil legge seg mer snø høyere opp fra vannet og i Einarhola. Områdene rundt selve Røyrvatn har mye stein, rabber og ur der laven trives. Røyrvatn, i særskilt Røyrvasseid brukes turområde med gangsti og gapahuk. Røyrvatn kan være vanskelig å bruke da det er regulert og derfor gir svak is, særlig i begynnelsen og slutten av perioden når isen dekker vannet. Dette medfører at områdene på sørsiden av Røyrvatn, Røyr dalen-Einarhola, blir vanskelige å bruke. Man må vente lengre på at isen blir trygg på regulerte vann for å ferdes med både reinflokk og scooter i tillegg til at man må komme seg fortere der i fra når isen blir utrygg på våren. Røyrvasseid er et hyppig utfartsted, særlig i helgene, noe som gjør reinen urolig under perioder med mye trafikk. Det drives en del uttak av skog med snøscooter noe som også er med på å gjøre reinen urolig der.

Fagerbakklemmen: Fagerbakkelemmen og skråningene ned mot Straumvatn og ned mot Fagerbakken preges av barskog og gode reinlavforhold. Området er sterkt berørt av utbygginger, som store strømmaster og veier. Flytteveien mellom Røyrvatn og Fagerbakken/Siso er også sterkt berørt av strømmaster og anleggsvei, og vi ser at det kan være vanskelig å få reinen forbi eksisterende master og bygninger knyttet til kraftverket. Det planlegges også en utvidelse av anleggsveien opp til Siso, med anleggsvei langs høyden av Fagerbakklemmen (også langs trekk- og flyttevei for rein) ned til Fagerbakken og planlagte minikraftverk. Videre planlegges det ny trafostasjon med tilhørende ny anleggsvei på sørsiden av Fagerbakklemmen. Området er etter vår vurdering allerede i dag sterkt utbygd og alle de menneskelige påvirkningene er til problemer for reindriften. Vår reindriftsfaglige vurdering tilsier at det kommer til å forverre seg når de andre planlagte tiltakene iverksettes.

Fagerbakken: Området brukes til vinterbeite med gode lavforhold ved rabbene, urene og barskogen. Gjennom området er det strømeldninger og et titalls fritidsboliger. Her planlegges det også småkraftverk med tilhørende anleggsvei fra Fagerbakklemmen.

Ankjellvatn: Ankjellvatn er et relativt stort reinbeiteområde når isen har lagt seg. Øyene, rabbene og urene er har meget gode lavforhold. Dette er et område som har strømlidninger på sørsiden av vannet, men nordsiden er urørt av utbygginger. Nordsiden og særlig området rundt Austerkråga anses å være spesielt viktige reinbeiter.

Fremtidig utvikling: Kommunesentrene Fauske og Sørfold vokser og har nå og i fremtiden behov for utvidelser. Siste utvidelse av bykjernen i Fauske fant sted i form av regulert boligområde med tilhørende veitilknytning Hauan-Finneidskolen – de flate områdene ovenfor Hauan er i konstant utvikling og legger beslag på viktige myrvinterbeiter i tillegg til at bebyggelse og støy kommer nærmere vinterbeitene under og på Finneidfjellet. Idrettslaget ønsker å utvide ferdselen opp til Finneidvarden og Finneidfjell også vinterstid med oppkjørt vintervei med skuter.

Kommunesenteret Straumen i Sørfold kommune vil sannsynligvis også i fremtiden ha bruk for utvidelse. Harlifjell ligger rett ovenfor Straumen og bebyggelsen kryper også her oppover. Områdene rundt Straumvatn og bakkene opp mot og selve Harlifjell er viktige vinterbeiter. Her er det også turløype vinterstid som går gjennom vinterbeiteområdet.

Duokta reinbeitesdistrikt kan med stor sannsynlighet anslå økende størrelse på kommunesentrene i forhold til at kommunene ønsker vekst, noe som gir økt beslag på vinterbeiteområdene. Reinbeiter berøres også mer enn ved selve bygningsmasse, veier, turløyper m.m. Støy og andre uromomenter fører til at reinen legger inn en «beitebuffer» mellom reinbeitene og de menneskelige påvirkningene. Folks behov for mosjon etter turløyper på vinterbeitene er gjeldende og det er politisk vilje til at folk skal mosjonere mer, noe som igjen gir økende støy i vinterbeiteområdene. Duokta reinbeitesdistrikt kan i liten grad hindre utvidelser av kommunesentre og kan ikke hindre og ønsker heller ikke å hindre folks frie ferdsel i naturen.

Gjengroing er et annet tema som legger større beslag på vinterbeiteområdene. Den økende skoggrensen og den tettere skogsmassen dekker til lavområdene slik at reinlavens behov for sol reduseres. Spesielt bjørk er den mest økende skogstypen.

Klimaendring: Eldre reindriftsutøvere i Duokta reinbeitesdistrikt erfarer at vintrene og vinterbeitet har forandret seg. De østlige delene av vinterbeiteområdene i Duokta reinbeitesdistrikt hadde for bare 30 år siden meget forutsigbare vintre med månedslange kuldeperioder. Klimaforskning viser at arktis er det stedet som først merker det endrede klimaet. Når det gjelder vinterbeite ser forskere og reindriftsutøvere klimaendring med økt ising som et resultat. Det anslås også økende ising i fremtiden som et resultat av den stadig økende vintertemperaturen som igjen gir lettere værømslag til mildvær. I dag, i forhold til 30 år siden, er vinterbeitesituasjonen mer uforutsigbar og vi merker et klima som slår forttere og hyppigere om til mildvær med stor sannsynlighet for ising. Det er også viktig å merke seg at vinterbeitene i Høyfjellet mot svenskegrensa (Sisområdet) ikke har vært brukt på 9 år på grunn av ising i fjellet. Den økende isingen gir også en mer differensiert beitebruk enn tidligere. De hyppigere mildværsperiodene kommer i forskjellige former og gir forskjellig ising til forskjellige tidspunkt og plasser.

Den fremtidige utviklingen rundt kommunesentrene vil legge beslag på viktige vinterbeiteområder. Dette er områder som allerede berører dagens reindrift. De mer urørte områdene som Ankjellvatn, vil derfor være av sær stor viktighet for reindriften fremtid. Dette er områder med mindre uro og støy og er derfor områder hvor reinen trives bedre og derfor kan beite i lengre perioder. Disse mer støyfrie områdene blir kanskje også mindre påvirket av bjørkens tilkomst da mye av den fine reinlaven ligger på bergområder og ur.

Konklusjon: Duokta reinbeitedistrikt har tapt store beiteområder eller har beiteområder som av ulike årsaker er utilgjengelige. Vi anser det derfor for å være essensielt at de resterende beiteområdene får være urørt.

Vi vil også gjøre oppmerksom om at det kan være faktorer, detaljer eller andre aspekter som ikke er kommet med i dette skrevet.

Mats Jonas Pavall
leder Duokta reinbeitedistrikt